

BUTLLETÍ DE LLAGOSTERA

NÚM. 42 – NOVEMBRE-DESEMBRE DEL 1985

EDITAT PER L'ASSOCIACIÓ DE VEÏNS

- Rera-Mour, la història
d'un barri.

- Entrevista a Josep Puig,
un alcalde conservador.

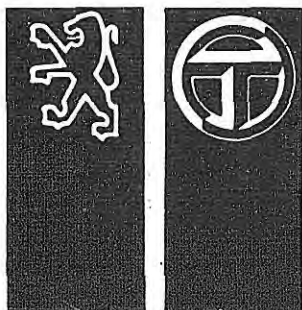
- Pessebre inèdit

A tots
els lectors
del Butlletí

L'ENRENOU

Pub

**PEUGEOT
TALBOT**

Garatge

Emili Roget

Ctra. Girona a Sant Feliu, Qm. 19,500

Telèfon 83.01.67

LLAGOSTERA

**garden center
costa brava**

JARDINERIA

Martinez

Tel. 83.04.62

Ctra. Comarcal km. 25,7 (Girona-S. Feliu Guixols)

LLAGOSTERA (Girona)

PÒRTIC

Als Reis Mags

Amb tots els bons propòsits i les millors intencions, us fem les següents peticions:

- Que els convergents no siguin tant dolents, i que també deixin jugar a qui els va deixar guanyar.
- Que el socialistes siguin més coherents, i que per menjar-se el plat calent no defensin llurs oponents.
- Si els poders fàctics volen tornar a la vida pública, que ho facin per la porta gran, i no ens despistaran tant.
- Pels joves que volen fer política, que pensin que abans que rector s'ha de ser escolà, però no per això s'ha de claudicar.
- I per a nosaltres, força lectors, col.laboradors i anunciants, que ja tindrem cura d'anar-vos incordiant.

Col.lectiu de Redacció.

Sumari

- 3 - Pòrtic
- 4-7 - Entrevista a Josep Puig i Rodó, alcalde de la vila.
- 8-11 - Coses del poble
- 12-21 - Casc Antic
- 22 - La informàtica i el futur.
- 23 i 28 - Aquest any Betlem tornarà a tenir estrella.
- 29 - Mànegues marines a Sant Feliu
- 30-31 - El Nadal altruista de Sr. Rius.
- 31-32 - Moviments innovadors culturals a Catalunya.
- 33 - Parlem de Catalunya.
- 35 - Temps i coses: Històries del mercat
- 36 - Mirades a un ahir: Records Pasquals
- 37 - Al casal una bona sala de teatre.
- 38-39 - Infantil.
- 40 - Síntesi cronològica de Llagostera i comarca.
- 41 - El sentit de la vida.
- 42 - El marquès volador
- 43 - Este año nos visitará el cometa Haley.
- 44-45 - Esports.
- 46 - Poesia
- Mots encreuats.

COL.LECTIU DE REDACCIÓ

Esteve Barceló, Ramon Brugulat, Concepció Buhigas, Pere Cañiguer, Vicenta Casamitjana, Mercè Carbó, Albert Comas, Núria Comas, Maria Teresa Grau, Josep Jovanet, Maria Llorent, Isabel Mestras, Cesc Nuell, Jaume Riera, Roser Rodas, Elena Roget, Xavier Ruiz, Joan Ventura, Ruth Vert, Anna Viñas.

Llagostera, Novembre - Desembre 1985

Núm. 42

Dirigit pel Col.lectiu de Redacció.

Editat per l'Associació de Veïns
Apartat, 54 - LLAGOSTERA

Imprimeix: Gràfiques DUCH - Cassà

Dipòsit Legal: GE-300/1980

El Col.lectiu de Redacció vol respectar la llibertat d'expressió i la diversitat d'opinions.

El Col.lectiu de Redacció no es responsabilitza necessàriament de les opinions dels col.laboradors i no es compromet a que tots els escrits rebuts siguin publicats.

Tanmateix s'acceptaran treballs signats amb pseudònim, però el Col.lectiu ha de ser sabedor del nom de l'autor.

Per raons d'espai, el Col.lectiu de Redacció es reserva el dret de resumir el contingut fonamental dels escrits.

e
n
t
r
e
v
i
s
t
a

Josep Puig i Rodó

Alcalde de la Vila

En el seu despatx una aquarel·la de l'exquisita Montserrat Alvarez, substitueix les imatges i símbols, religiosos, pujolistes o monàrquics. També hi podem observar una pintura d'en Sarquella, suposem d'aquell concurs de pintura ràpida que organitzà el darrer ajuntament pre-democràtic i una escultura de l'Antoni Delgado de Romanyà. Es proclama conservador, pensa que val més mantenir que arriscar i, encara que no ho ha dit d'aquesta manera, estem convençuts que de bon gust estiraria les orelles a algun regidor que no fa tot el que deuria. Prefereix treballar en silenci i seguir essent en Josep de can Muntaner. Pels qui hi erem, el podem recordar durant la passada Festa Major treballant més que ningú perquè l'envelat funcionés i és que, si una cosa no es pot negar, és per la gran força de voluntat d'en Josep Puig Rodó, l'alcalde de Llagostera, el qual al llarg d'una àmplia i distesa entrevista, ens ha avançat que l'experiència ha estat molt positiva, però que no tornarà a presentar-se.

Feia temps que no donàvem un repàs a la vida municipal, i hem cregut que tancar el 85 amb una entrevista amb l'alcalde per donar una ullada a tots aquells temes d'actualitat, podria ajudar a començar l'any nou amb un millor coneixement de l'estat de les coses en el poble.

L'alcalde no ha defugit cap qüestió i la conversa ha tingut una durada de dues hores llargues. Potser per ser un dels temes més conflictius, i en el qual l'administració municipal hi està dedicant un considerable esforç, hem volgut començar per les urbanitzacions.

— "Hem trobat les urbanitzacions una mica deixades de la mà i hem procurat coordinar-les. Volem potenciar la constitució de les Juntes de Compensació —el mitjà legal que tenen els veïns per fer les reivindicacions—, i en general la gent ha respòs bastant bé. De fet, totes tenen la seva problemàtica, i en alguns casos és difícil arribar a tenir el seixanta per cent de les signatures necessàries per poder formar la Junta".

— Fem un repàs una per una?

— "Mont-Rei és la que està més avançada; ara estan treballant amb el projecte de l'enllumenat. El problema és que quan arriba l'hora de pagar tothom es reté. Penso que s'han d'anar fent coses; nosaltres no apremem, però sí volem que es vagi endavant".

"La Mata no necessita Junta de Compensació, perquè està més d'un 90 per cent construïda i ja és sòl urbà. Els serveis són deficitaris, falten els desguassos, l'asfaltat... s'estan elaborant els projectes i quan arribi el moment hauran de pagar-ho per contribucions especials. Amb tot, cal esperar l'estiu perquè vinguin tots els residents i acabem de posar-nos d'acord".

"La Canyera està una mica més abandonada. S'està formant la Junta, però tenen problemes per arribar al 60 per cent de signatures. El promotor Alfons Prats ha promès moltes coses, dient que ho solucionaria, però no ve mai. La Canyera és una urbanització molt bonica i falta poc per acabar-la. Una alternativa seria dividir-la en sectors".

"Llagostera Residencial/Els Escuts, també està força avançada i tenen el 60 per cent. Probablement durant aquestes festes farem una reunió, per acabar de constituir la Junta i poder urbanitzar els serveis que facin falta".

"Selva Brava i Font Bona són les més complicades. Els veïns de Selva Brava se n'estan preocupant i han fet unes assemblees per desencallar-la. També volen demanar danys i perjudicis a la família Fontanals. En aquest despatx els tres germans van prometre que abans del 31 de desembre portarien el projecte. D'altra banda, hem hagut d'anar a retirar les escòmbries, ja que ho han deixat molt abandonat; hem posat un contenidor... tot això ho han de pagar els promotors. Quant a Font Bona, hi ha una associació de veïns, però sembla que no es posen del tot d'acord".

—Quina alternativa hi veu a tot això?

—"El problema és per als que no han construït. Ho van comprar en el seu moment com una inversió i han vist que es va degradant i ara voldrien vendre-ho. En canvi els qui hi viuen o vénen sovint, voldrien arrenjar les coses. En alguns llocs, suposo que hauríem de donar més temps o s'haurà de passar per sobre de si l'asfaltat està prou ben fet. Si no es veuen solucions es pot reduir l'àmbit de la urbanització, deixant-la més petita i la resta de terrenys convertir-los en sòl rústec".

—I com estan les annexions al poble?

—"Aquest sector és sòl urbanitzable amb unitats d'actuació, la qual

cosa vol dir que els veïns se n'hauran de fer càrrec i actuar. Nosaltres els ajudem amb tot el que podem, principalment els projectes. Però és tot un problema plantejar a la gent que s'ha de pagar. Molts pensen que l'Ajuntament ho ha d'arreglar tot, però això val diners".

"Concretament a can Raset hi ha el projecte fet, només manca un estudi de Fecsa per acabar l'enllumenat. El Mas Sec està pràcticament solucionat. A Cal Curt s'ha desafectat una part de la unitat d'actuació per poder tirar endavant l'asfaltat del carrer del Sol, tanmateix els promotors es van comprometre a acabar l'asfaltat que manca".

—Quina polèmica hi ha al Puig del General?

—"El PERI —pla especial— està aprovat inicialment. Hi ha problemes determinats pels diners que costarà la seva materialització, però nosaltres pensem que es pot fer per etapes. Quant a l'assumpte dels promotors, s'ha de veure el desenllaç del contenciós que tenen amb els veïns. Els veïns poden fer impugnacions al PERI i si són alternatives viables, es poden acceptar. Nosaltres no ens tanquem de banda".

—I els projectes de Can Casas i Cavisa?

—"Hi ha diferents apartats. Un és el PERI de Can Casas al costat del carrer Costa Brava, que s'ha de veure el què costarà. Després de la zona industrial projectada entre el taller Casas i la fàbrica Pascual. S'està realitzant l'abans-projecte i pot quedar molt bé. També hi ha la possibilitat que l'Institut Català del Sòl s'interessi pel mateix. El projecte contemplarà dos sub-sectors, es marcaran els vials i qui vulgui anar comprant ho podrà fer, ja que una zona industrial no precisa asfaltat ni els serveis d'una residencial. Si ho dugués a terme l'ICS, ells urbanitzarien el terreny, se'n cuiden de les possibles expropiacions i ho posen a la denda. Fan de promotors, però amb la garantia d'un treball ben fet i al preu de cost. Per últim, al polígon de Cavisa aviat es podran donar els permisos d'obres".

—Com està l'aeròdrom?

—"Van venir fa poc temps i ens van dir que portarien el projecte abans d'acabar l'any, però sembla que està molt refredat".

—La urbanització de Can Gotarra?

—"Encara no han presentat el projecte però tenim entès que es va endavant i que l'entraran abans d'acabar l'any. A Llagostera, per al qui vulgui edificar, hi haurà molt de terreny disponible".

—Darrerament s'ha potenciat molt la policia municipal.

—"Hem organitzat la vigilància permanent que està funcionant molt bé, és un servei les 24 hores del dia. Hem nomenat caporal en Joan Linde, i en l'actualitat hi ha set policies. Dos porten armes i ara els altres faran un curs. El telèfon 83.03.75 també és de servei permanent i està connectat al cotxe patrulla. Crec que s'ha guanyat més ordre en el poble".

—El pla de circulació, sembla que hi ha molta gent que no l'ha acabat d'entendre.

—"Personalment el veig positiu. Hi ha gent que hi estava en contra i que ara diuen que està molt bé. És clar, sempre n'hi haurà que es mantindran en els seus tretze i diran que no funciona. Hi ha gent que pensa que en un poble no ha d'haver-hi ordre, això sobretot passa amb la que ve de fora. De moment no hi ha gaire queixes i tot-hom s'hi va acostumant".

—Una vegada passats aquests sis mesos de prova...

—"Quedarà definitiu".

—Com estan els museus tant de temps anunciats?

—"L'estació no s'ha inaugurat oficialment perquè esperàvem fer-ho juntament amb el d'arqueologia. Ara hem comprat una casa a Rera-mur per posar-hi la brigada i poder treure el material de la casa del carrer Alt de Girona i instal·lar-hi el museu d'arqueologia. El Consell no s'ha reunit gaire, però una vegada estiguin realitzades les obres tot anirà endavant. Fent un incís, l'Ajuntament no ha fet obres grosses, però sempre n'ha anat fent de petites que no es veuen, però que són necessàries".

—Com queda la casa de l'Estantc?

—"Depèn del que vulguin fer-hi els propietaris?

—Així es pot enderrocar?

—"Tal i com l'han deixat les normes

si. Si hi hagués quelcom en contra, la solució seria comprar-ho. Però si no és l'Ajuntament o una entitat que ho vulgui conservar, fàcilment anirà a terra".

—L'Ajuntament no ha pensat adquirir-la?

—“No, no s'ha plantejat. En tot cas es pot exposar el dia que els propietaris puguin demanar algun permís”.

—S'ha creat una plaça de recaptador municipal...

—“Sí, funciona molt bé. S'han tret molts rebuts atrassats i s'està posant tot al dia. Quan es vegi que s'apliquin mesures dràstiques —embargament—, que reconec impopulars, però que a vegades són l'única solució, potser la gent anirà més en compte a l'hora de complir amb llurs deures tributaris”.

—Sembla que s'ha revifat la comissió de festes...

—“Precisament ja s'ha fet una reunió per veure què es farà per la Festa Major, tenint en compte que el dilluns de Pentecosta no serà festiu, pel que perdem un dia. També voldríem celebrar el Carnestoltes”.

—Quina valoració fa de la Festa Major d'aquest any?

—“En general va anar bé, però cara la propera hem de plantejar com ho farem. Per exemple, al bar no s'hi va guanyar gaire i l'envelat és molt car. S'haurà de potenciar més el divendres... En fi, se n'ha de parlar”.

—Fa temps que es parla de la segona fase del pla de sanejament, sembla que està molt aturat.

—“Hi ha la llei de sanejament de la Generalitat i la creació de la Junta de Sanejament per a totes les comarques. Han marcat unes prioritats i s'ha començat per dalt —Ter— que és la zona blava, i després aniran baixant. Nosaltres entrem a la zona verda i de moment s'ha endarrerit. Aquí s'ha d'instalar una depuradora i del seu manteniment se n'ha de fer càrrec aquesta junta. Amb els rebuts de l'aigua ja es paga una taxa per aquesta qüestió. Les banyalques són una cloaca, però de moment no podem fer-hi res. Només una part del poble passa per la depuradora, i això és un perill de contaminació per als pous d'aigua”.

—S'està recuperant l'antiga via del Carrilet.

—“S'ha netejat fins al Mas Mundo i hem aranjat el pont vell de Can Gortarrà donant-li un nou destí, la substitució del pont de ferro a les Banyalques. Seria molt interessant connectar amb els de Cassà i tenir tot el trajecte net, per poder-hi passejar”.

—Consell Municipal d'Esports o Junta Polisportiva?

—“El Consell funciona igualment. Dins el Consell hi havia la comissió permanent que no funcionava gaire i la vam disoldre per crear un òrgan més operatiu. En una reunió, Ramon Soler i Lluís Nuell van proposar una sèrie de persones com Lluís Vilaplana, Mateu Font, Pompeu Pascual, Narcís Casas,... Però van passar unes setmanes i no decidien res. Mentrestant els de les juntes esportives reclamaven les subvencions. Aleshores va entrar una junta amb noms nous, Lluís Mallorquí, Lluís Parés, Fèlix Pararols, Josep Lloveras, Toni Torres... Això va comportar una certa polèmica en el consell, però després els proposats inicialment se'n van desdir. El Consell aprovà els joves unànimament. Aquesta Junta Polisportiva serà independent de l'Ajuntament que hi estarà representat pel regidor d'Esports, i de moment les subvencions ja es canalitzaran per aquesta junta”.

—Com està el projecte d'un pavelló cobert?

—“Falta cabar de concretar la compra dels terrenys. Hi ha la possibilitat de què a l'any 86 hi hagin subvencions, ja que som dels pocs pobles importants que no tenim pavelló. Seria a la part de dalt del camp de futbol”.

—Podrà servir per fer-hi festes i altres actes?

—“Sí, tenim aquesta idea, i hem comprovat que a altres pobles funciona molt bé. Serà un pavelló ampli i ben dotat, però falta acabar de perfilar el projecte. L'actual pista servirà igualment”.

—S'ha parlat molt de l'ampliació de l'Hospital amb la compra de la finca colindant fins aleshores propietat de Mariano Tarré.

—“Hi havia un abans-projecte realitzat pels arquitectes Ragolta i Soler que sortia molt car —a tres milions i

mig de pessetes per cambra—. Això no semblava viable. Ara ha vingut la Generalitat i ho estan estudiant per veure què es pot fer. Primer hem de tenir un projecte clar i no hipotecar res i fer-ho per etapes. Una idea seria que la part de baix fos una llar dels jubilats i un centre de recuperació obert a tothom. Tota la part de dalt seria residència, però de moment és un estudi”.

—Els agradarà la idea a la Junta de la Llar del Pensionista?

—“No se n'ha parlat. Ells demanen la guarderia, però això és impossible. De moment no es pot tocar res. Ha quedat petit per a tothom, però ara per ara ha de quedar així”.

—Què passa amb el metge de guàrdia? Com és que els municipals els han d'anar a avisar?

—“Sobretot a la nit vam quedar que la Policia Municipal els avisaria. El problema és que de moment encara no hem pogut saber el dia de torn de guàrdia. De fet la llei és absurda en aquest sentit ja que els metges haurien d'estar les 24 hores de guàrdia. Nosaltres el que diem és que si hi ha dos metges, que es posin d'acord i que ens diguin aquesta setmana un o l'altre. Ens vam reunir els dos metges, el practicant, el cap de la policia i l'alcalde, i vam quedar que cada dia la PM els demanaria qui està de guàrdia, i ara resulta que sempre ho estan tots dos. Cada dia fem un “parte” i resulta que algun dia no s'ha trobat ningú, encara que podien estar fent visites. El que no pot ser és que la PM hagi d'anar amunt i avall, i que al final quedin ells malament”.

—Com està el nou mapa sanitari i l'ambulatori?

—“Nosaltres hem fet una al·legació i sembla que ens tenen en compte. Vam al·legar la confluència de carreteres; el nucli de població a l'estiu supera el de Cassà; els de Caldes tenen més bon accés a Llagostera, etc.; però no ho sabrem fins a final d'any. Representarà un servei permanent les 24 hores concentrat en un sol poble. De dia les consultes es faran normalment a cada poble”.

—I el dispensari?

—*"Hem demanat la inclusió de la construcció en el Pla d'Obres i Serveis de la Generalitat. Però s'ha de tenir en compte que l'ambulatori seria més gran"*.

—Com és que no surt el Butlletí d'Informació Municipal?

—*"Ningú no se'n preocupa i fins i tot parlàvem de suprimir-lo, hi ha en Joan Gruart que és el director, que no l'ha vist mai gaire bé. Sortirà per Nadal i veurem si pot sortir cada tres mesos"*.

—Creu que l'alcalde és el càrrec més rellevant i compromès de la política municipal?

—*"A nivell local és la màxima autoritat i la nova llei de Règim Local, li confereix els màxims poders"*.

—Quina intervenció del partit hi ha en la gestió de l'alcalde?

—*"Hi ha molta autonomia. Tenim reunions i assessorament, però no estem supeditats en absolut al que ells puguin dir"*.

—Quina relació hi ha amb els altres grups polítics representants a l'Ajuntament?

—*"Fins ara s'ha actuat sempre per consens"*.

—Al carrer es comenta que l'alcalde ha de cobrir molts de càrrecs, és que no funcionen prou bé els regidors?

—*"Potser no hi ha massa participació. Venen als plens i comissions, però n'hi ha que per la seva feina personal no s'hi poden dedicar massa. Potser jo tampoc sé manar gaire i pel meu tarannà no he sabut exigir prou... Però no n'estic descontent"*.

—Es pensa tornar a presentar?

—*"És una experiència molt positiva, però no penso pas tornar-me a presentar. Porta molt de sacrifici, i la satisfacció moral, encara que pot compensar de les pèrdues econòmiques, no és suficient"*.

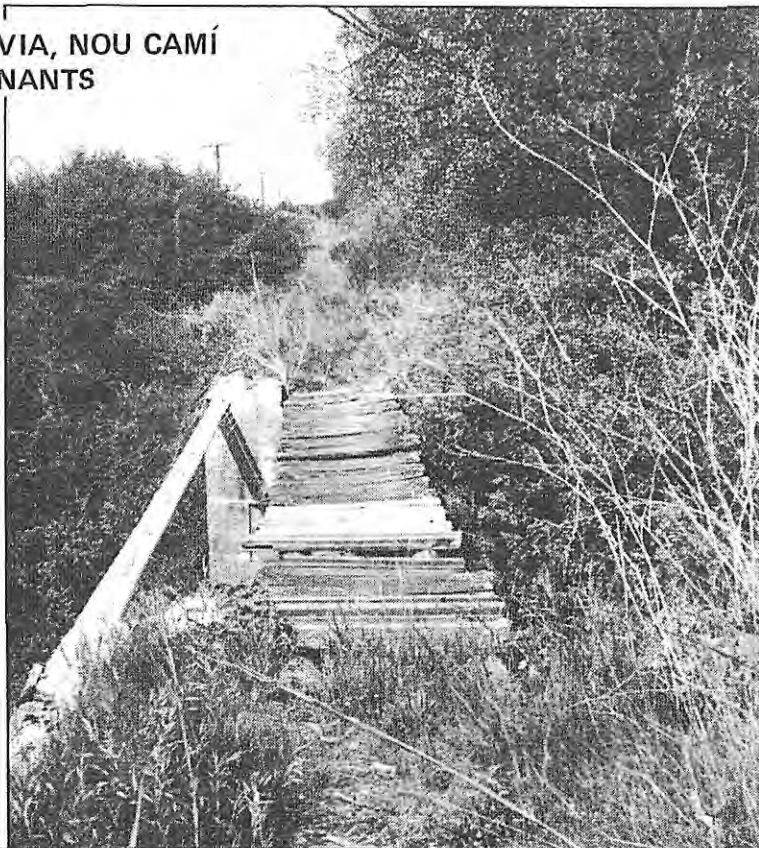
Seguim comentant molts més temes amb l'alcalde, com la propera urbanització de set carrers i el nomenament

d'un veí encarregat a cada carrer per controlar les obres; l'estudi de detall que està elaborant l'arquitecte Robert Soler per fer arribar el carrer Saragossa fins a la carretera; l'arranjament de l'escorxador, de la sala d'actes, del parc de la Torre, de l'entrada de les Cases Barates, del cementiri, etc., etc. i és que en un poble, cada façana, cada vivenda, cada carrer, cada plaça, cada racó, pot ser tema de diàleg i si convé de debat. El que no hem de fer, és practicar la inhibició i la crítica sense coneixement de causa. Parlant la gent s'entén. Si participéssim un xic més potser evitaríem molts problemes i moltes inútils lamentacions.

COSES DEL POBLE

L'ANTIGA VIA, NOU CAMÍ PER A VIANANTS

*El pont
de la via
ha estat
substituit
per la
passera
de Can
Gotarra*

S'ha preparat un camí que segueix el recorregut de la via del tren en direcció a Cassà.

Aquest comença a l'antiga estació del tren (actualment Museu Ethnològic Municipal), creua la carretera de Caldes i va fins al Mas Xifre.

Aquest recorregut serà exclusivament per a vianants, i a part de poder gaudir d'una zona tranquil·la, amb

bones vistes del poble, hom es trobarà amb què el destruït Pont de Ferro ha estat substituït per la "Passera d'en Gotarra", coneguda per tothom.

S'intentarà que, juntament amb Cassà, es puguï preparar aquest camí que enllaça els dos pobles per poder oferir uns quilòmetres d'esbarjo al servei de tothom.

AMPLIACIÓ I ACOMODACIÓ DE LA XARXA TELEFÒNICA

Segons els informes de la Companyia de Telèfons, d'aquí al mes de març, la xarxa telefònica local s'incrementarà amb tres-centes noves línies.

A més a més, la capacitat de la centralita del poble passarà dels 1.000 números actuals fins als 1.500, cosa que permetrà atendre més ràpidament les sol·licituds que es facin a partir d'ara.

Cal dir també que en un petit sector de la població els fils aniran sota terra, donant així inici a la futura i completa instal·lació subterrània de tot el filat.

SERVEIS DE LA POLICIA MUNICIPAL EN AQUEST ÚLTIM ANY

Els serveis realitzats per la Policia Municipal des de l'1 de desembre del 84 a l'1 de desembre del 1985 es resumeixen en: 52 accidents, 12 robatoris, 2 atracaments, 19 detencions, 10 incendis i 99 serveis variats.

Durant aquest any s'han recuperat dos cotxes, un d'ells robat a Sevilla i l'altre a Hospitalet. També s'ha retirat el vehicle d'uns individus que robaven objectes dins d'altres cotxes en el carrer Lacustària, recuperant-se tot el robat a Llagostera així com altres objectes també robats. El vehicle està dipositat a l'escorxador municipal. S'han recuperat també dues motos. Serveis com trucades mèdiques i de practcant, avaries d'aigua i de llum, control d'obres i altres, sumen un total de 493.

Actualment el cos de P.M. ve regit per un caporal. Aquest galó, la comissió de govern va acordar, per unanimitat, donar-lo a Joan Linde. D'ell es destacà la seva aportació dins el procés de consolidació de la Policia Municipal com a grup, així com la seva preocupació per mantenir-se informat en aspectes importants per a la formació del cos.

IV Mostra de Teatre

Una escena de l'obra "El berenar dels generals".

El passat 15 de novembre comença la Mostra anual de teatre a Llagostera, ja per quart any consecutiu.

Aquesta es va obrir amb l'obra "El muntaplats", d'Harold Pinter, que va ser portada a escena pel grup Pimpinella.

Harold Pinter (Londres, 1930) actor, director i escriptor teatral, pertanyent a l'anomenat "new english theatre". "El muntaplats" va ser escrita l'any 1957 i no va ser representada fins tres anys més tard. La traducció que el grup Pimpinella ha presentat ha estat feta expressament per a ells per en Miquel Berga i en Salvador Sunyer. L'obra, dirigida per en Joan Massot, ha estat interpretada per en Quim Aiguavella i en Jordi Masó en els papers de Ben i Gus respectivament. Aquests, dos assassins a sou, esperen un nou encàrrec. Gus comença a sentir-se incòmode en la feina. Ben, dominador, manté la situació. L'espera de la nova víctima es fa llarga enmig de circumstàncies estranyes. La fi de l'obra coincideix amb la fi per a Gus. Ell ha estat aquest cop la víctima. Ben coneixia aquest acabament, l'espectador no. En l'escenografia se'ns presenta una habitació ja vella, rònega, sense finestres. Aquesta obra ha estat a càrrec d'en Julià Colomer. El tècnic ha estat Imma Colomer.

Acabada la representació de l'obra de Pinter, hi hagué un "píscolabis" a la sala de cafè del Casino. La celebració venia molt bé ja que a més a més de què amb aquesta quarta edició es rea-

firma la Mostra dins de les activitats locals, l'obra del grup Pimpinella ens va fer passar una vetllada molt agradable.

L'assistència va ser força nombrosa. És interessant asenyalar la presència de forces forasteres que s'han mantingut, així com la presència local, en les altres representacions.

El següent divendres, el grup Taller de Teatre de Figueres, va presentar "Festa major", una obra divertida on es demanava la participació dels assistents, dins un ambient que després de tot és molt conegut per nosaltres: la Festa major d'un poble. Acabada la representació, la gent sortia del Casino divertida i contenta d'haver passat una bona estona, i fins i tot algú encara tirava globus.

La tercera obra va ser: "El Berenar dels Generals", de Boris Vian, portada a Llagostera pel grup Teatre d'Art de Banyoles. Aquesta va ser escrita l'any 1961 i estrenada el 1964. En Josep Pagès en el programa de mà comenta: "El Berenar dels Generals" no és pas precisament la més ortodoxa de les obres escrites per Vian en aquesta línia (la dels autors de postguerra que concentrats a París convulsionen l'escena i creen una nova convenció teatral), tot i que s'hi reflecteixen alguns trets prou significatius com és ara la comicitat generada a partir d'alguns acudits i situacions, inicialment en to pueril, que arriben a ratllar fàcilment l'absurd". J. Pagès acaba dient: "Més que davant d'un

Vian antimilitar, ens trobem també davant d'un Vian decididament antigregari, que tracta d'una temàtica paramilitar".

Quan escrivim això estem a punt d'arribar a la quarta i penúltima setmana de la Mostra. En aquesta ocasió es tractarà de teatre infantil. Això motiva el canvi en el ja usual horari de divendres a les deu. Aquest cop la sessió serà el dissabte, també al teatre del Casino, a les set de la tarda. Es presenta "Contes breus i extraordinaris". El grup que ho porta és el de Carles Grau i Francesc Serrat.

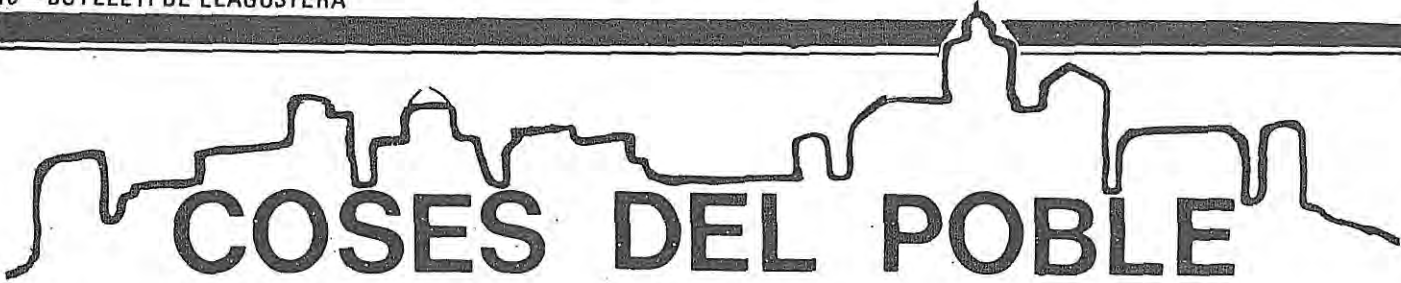
El 13 de desembre conclourà la Mostra amb el grup T.E.I. de Sant Marçal, que presentarà una obra pionera del teatre de l'absurd: "La cantant calba".

Si bé sempre ens alegrem que portin teatre a casa nostra, molt més ho hem fet aquesta vegada en què els grups participants han fet que la sortida del divendres a la nit fos certament distreta i agradable. Al respecte, en Quim Aiguavella ens comenta que el nivell dels grups de teatre de les comarques gironines, en general, ha augmentat.

Referent a les obres concretes que s'han portat a Llagostera, cal dir que totes quatre han estat seleccionades per ser representades en el Municipal de Girona, la qual cosa no es sabia encara quan es va determinar que fossin aquestes les que formessin la Mostra.

Han estat unes bones vetllades i una bona Mostra!

Col·lectiu de Redacció

COSES DEL POBLE

LA GUARDERIA "EL NIU" S'HA CONVERTIT EN UN NIU

La Junta de l'escola-bressol "El Niu" ens ha tramès la carta que van adreçar a l'Ajuntament, sol·licitant l'ampliació de la mateixa, davant l'augment de sol·licituds de plaça i la impossibilitat material d'acollir més nens. El tema sorgí en el ple del quatre de desembre, i quedà força clar que el Consistori no té solucions a curt termini.

En el seu moment ja vam qüestionar el pedaç que representava instal·lar la Llar dels jubilats i Llagostera-Ràdio, en uns locals que de lògica s'havien d'haver preservat per a la realitat que ara es planteja. Reconeixent la necessitat de les instal·lacions al·ludides, es tractaria de cercar un emplaçament més idoni, i que consti que nosaltres vam ser els primers afectats amb l'extensió de l'escola bressol.

Un altre aspecte que l'Ajuntament s'hauria de replantejar seriosament és el de la municipalització definitiva d'aquest servei, ja que resulta imprescindible per a la societat actual. Solucions a mitges, acaben convertint-se en problemàtiques. Pensem que el bon funcionament demostrat fins ara, és suficient garantia.

Escola Bressol "EL NIU" Llagostera

*Excm. Ajuntament
Llagostera*

Llagostera, 2 de novembre del 1985

Sr. Alcalde i consistori:

Davant la creixent llista de nens (25 actualment) que sol·liciten plaça per entrar a l'Escola Bressol "El Niu", creiem oportú adreçar-nos una vegada més a vostès perquè amb temps i de cara al curs 1986/87, es pugui obrir una altra aula en el local del video.

Recordem que quan es va arrenjar la Llar del Jubilat va quedar clar que aquesta seria provisional, que si l'Escola-Bressol necessitava els lo-

cals es buscava una solució. Així també s'expressà el Sr. Alcalde en el discurs de l'acte inaugural de la Llar del Pensionista davant nombrós públic.

Recordem també que en l'última reunió que tinguérem representants de l'Escola-Bressol amb el Sr. Alcalde i el Sr. Grabulosa se'ns digué que per al curs proper probablement poguéssim comptar amb l'aula de video, actualment dins els locals de la Llar del Pensionista.

-Doncs bé, creiem que ha arribat el moment de solucionar el problema. El curs passat van quedar 25 nens sense poder entrar a l'Escola i actualment hem de dir que no hi ha places. Pensin en el problema que això representa per a moltes famílies i com aquestes esperen que el pròxim curs tinguem una solució.

Atentament.

La Junta

RELACIÓ DE NAIXEMENTS, MATRIMONIS I DEFUNCIONS D'AQUESTA VILA DES DEL MES D'OCTUBRE

MATRIMONIS

9-11-1985

José-Antonio Ortiz i Oviedo, nascut a Barcelona el 12-8-1964, domiciliat al carrer Tossa núm 53, amb Teresa Pareja i Aguilera, nascuda a Sant Gregori el 7-4-1968, domiciliada al carrer Sant Pere núm. 20

10-11-1985

José Escobar i Jiménez, nascut a Montefrío (Granada) el 10-9-1959, domiciliat a Montefrío, Cortijo La Bejorca, amb Encarnación Cobo i Ortiz, nascuda a Priego de Córdoba el 4-4-1946, domiciliada a P. de Córdoba, calle Iznajar núm. 70.

7-12-1985

Lluís-Ramon Torres i Llinàs, nascut a Llagostera el 18-5-1959, domiciliat al carrer Constància núm. 12, amb Marta Albà i Espinet, nascuda a Girona el 29-7-1960, domiciliada al Passeig Pompeu Fabra núm. 58

DEFUNCIONS

4-11-1985

Francisca Vilà i Armengol, nascuda a Calonge el 13-4-1905, casada amb Julio Mauri Bosch, domiciliada al carrer Marina núm. 10.

29-11-1985

Francisco Verdaguer i Canaleta, nascut a Fogas de Tordera (Barcelona)

al 13-10-1904. De estat víduo. Domiciliat al carrer Concepció núm. 35.

NAIXEMENTS

27-10-1985

Marta Martínez i Bordera, filla d'Antonio Martínez Andrés i de Montserrat Bordera Ferrando, domiciliats al veïnat de Panedes s/n, "Garden Center".

9-11-1985

Maria Carreras i Martí, filla de Francesc Carrera Aubó i d'Isabel Martí Esteve, domiciliats al carrer Maiena núm. 5.

24-11-1985

Aida Mallorquí i Narvaez, filla de José Mallorquí Mundet i de Concepció Narvaez Muntet, domiciliats al carrer Baixada de la Costa núm. 2.

3-12-1985

Belén Pulido i Ortiz, filla d'Antonio Pulido Malagón i de María Isabel Ortiz López, domiciliats al carrer Músic Aguiló núm. 24.

4-12-1985,

Iván Sánchez i Acero, fill de José-Francisco Sánchez Caracuel i de Catalina Acero Palomo, domiciliats al carrer Sant Antoni núm. 12, baixos.

30-11-1985

Jordi Darder i Barrera, fill d'Alberto Darder Puig i de Consuelo Barrera Rabert, domiciliats al carrer Lleó I, 45.

COSES DEL POBLE

Consell de Cultura?

A Llagostera s'estan fent una sèrie d'activitats culturals molt importants patrocinades per la Caixa. Concretament en menys d'un mes s'han organitzat:

—Proposta d'un curset de ceràmica en tres sessions a càrrec de Maria Vives i Aguerí.

—30 d'octubre: conferència a càrrec de l'historiador Borja de Riquer, sobre el desvetllament de la consciència nacional durant l'època franquista (a última hora hi ha un canvi de conferenciant).

—8 de novembre: "Imatges de Rock" (audiovisual).

—15 de novembre: "Com es fa un periòdic local?", xerrada a càrrec del periodista Carles Pérez de Rozás.

Tant en aquestes activitats com en la xerrada sobre la repercussió de l'entrada de Catalunya a la C.E.E. feta per Aureli Argemí, secretari general del CIEMEN, la gent no hi va assistir per falta de propaganda o per haver-se tret al carrer el dia bans. Concretament, a la convocatòria per veure l'acollida que tenia fer un curset de ceràmica només hi va assistir una persona. Aquesta interessada va oferir-se per buscar gent i això no li ha resultat pas difícil ja que senzillament no s'hi havia anat perquè hom no se n'havia assabentat. Per ara el curset queda pendent.

Les activitats anteriors, són presentades amb la col·laboració del Consell Municipal de Cultura, malgrat aquest pràcticament no funcioni.

Pertanyer al Consell de Cultura ha resultat una experiència negativa per a la majoria dels que n'han format part, normalment com a representants d'entitats. La no viabilitat del Consell es va veure de seguida i ben aviat el que havien de ser reunions quinzenals van passar a ser mensuals, més tard trimestrals, etc...

Cal dir però que la possibilitat de què la mateixa gent plegada pugui fer alguna cosa ha quedat demostrada amb la formació de la comissió de festes que organitzà la Festa Major. Per què no ha funcionat doncs dins el Consell? Senzillament perquè la proposta de fer un consell de cultura ha estat sense la motivació cultural i per descomptat que sense la idea de replantejar-se amb un mínim de serietat i profunditat els aspectes culturals del poble.

Ja abans de la creació del dit consell es va fer una obra de teatre a la plaça del Castell que es va anunciar com "organitzada pel Consell de Cultura". A partir de llavors aquesta "firma" ha sortit repetidament al carrer però sempre en activitats que de no haver existit el fantasmagòric consell també s'haurien dut a terme. Fa poc, però, aquesta línia d'actuació ha vist una excepció ja que es trobava una via fàcil: veure un catàleg, triar i firmar; llavors "la Caixa" ja se n'encarregava de la resta. Del que no se n'encarrega "la Caixa" és de la propaganda, que ja hem dit com funcionava, i tampoc d'obrir el local a l'hora. Tanmateix, el que no es tingui la clau a l'hora d'entrar

permet en contrapartida crear un cert caliu entre el conferenciant i l'auditori mentre s'esperen a les escales del carrer.

El Director de la Caixa ens diu que 'dóna per suposada la representativitat del conseller. Però essent així no s'explica la poca (menys que mai) participació de la gent.

Si hi ha un responsable del per què el Consell de Cultura no ha funcionat, cal buscar-lo en el mateix regidor de Cultura, que no ha fet res per salvar el que en un principi semblava la primera pedra cap a una coordinació i foment de les activitats culturals en el nostre poble. Si es tracta de crear un plataforma per endur-se les medalles amb el treball dels altres, ha estat un complet fracàs perquè s'ha quedat sol. Prova d'això ho tenim en aquests actes patrocinats per "la Caixa" que disortadament han passat desapercebuts, perquè no tan sols els programes no han sortit com calia al carrer, sinó que les mateixes entitats no se n'havien assabentat perquè el conseller, havent perdut el seu poder de convocatòria, ja no convoca, encara que sí pren cura de guardar les aparences.

De totes maneres, no ens hi capfiquem gaire, mentre es fassin les coses... però, si us plau, aviseu-nos!

Ah!, i de moment queda pendent:

—27 de desembre: conferència a càrrec de Maria Josefa Roige, de l'Institut català d'antropòlegs, sobre: "La bruixeria a Catalunya".

—3 de gener: conferència de prehistòria: "Els primers pobladors dels països catalans", a càrrec d'Eudald Carbonell i Jordi Estévez.

Ambdues conferències són a les 10 del vespre a la casa de cultura de "la Caixa".

EL CASC

EL PER QUÈ DE RERAMUR

Per Reramur és conegut el carrer Olivareta.

El mot il·lustra la situació d'aquest carrer just a fora la muralla (mur). Tanmateix, tot intent per saber amb exactitud quin era el recorregut d'aquesta resulta molt difícil. L'Esteve Fa ha fet un traçat hipotètic d'una part de la muralla medieval fent servir com a guies dues torres de muralla que actualment es troben dins la casa núm. 28 del carrer Olivareta (Can Caciques) i les que es poden veure a la plaça de l'església.

Altres indicis com petites restes que la renovació d'antigues construccions han deixat veure temporalment, o el fet de què la plaça de Dalt difícilment podia quedar compresa dins el recinte, són aprofitades per Esteve Fa en fer el següent traçat:

Segons això és molt lògic que Reramur sigui el carrer Olivareta i no el carrer Processó, tal com es podria suposar intentant tancar la muralla envoltant just la plaça de l'Ajuntament.

Fins el segle XVI, Llagostera és una fortalesa medieval, però, a partir d'aquest segle i durant els dos següents, es convertirà en un senzill poble de pagesos. D'aquesta època podrien ésser les cases:

Pl. del Mercat, núm. 3

Alt de Girona, núm. 10 (Cal Dómer Petit o Ca l'Esclopater)

Major, núm. 11 (Can Sisó)

que en un principi eren cases de pagès aïllades i més tard incorporades al nucli urbà de la manera més regular possible.

És així que, a poc a poc, la noblesa perdria el seu paper de protagonista que havia tingut durant anys. Seran ara la menestralia i la pagesia que aconse-

guiran la recuperació del país després de la Guerra dels Segadors (1640), sense oblidar el bandolerisme, en certa manera prolongació de les guerres privades medievals.

Trets principals que marquen el pas d'aquests segles són:

—l'enderroc de gran part de la fortalesa medieval.

—el primer eixample de la vila.

—la construcció de l'església moderna.

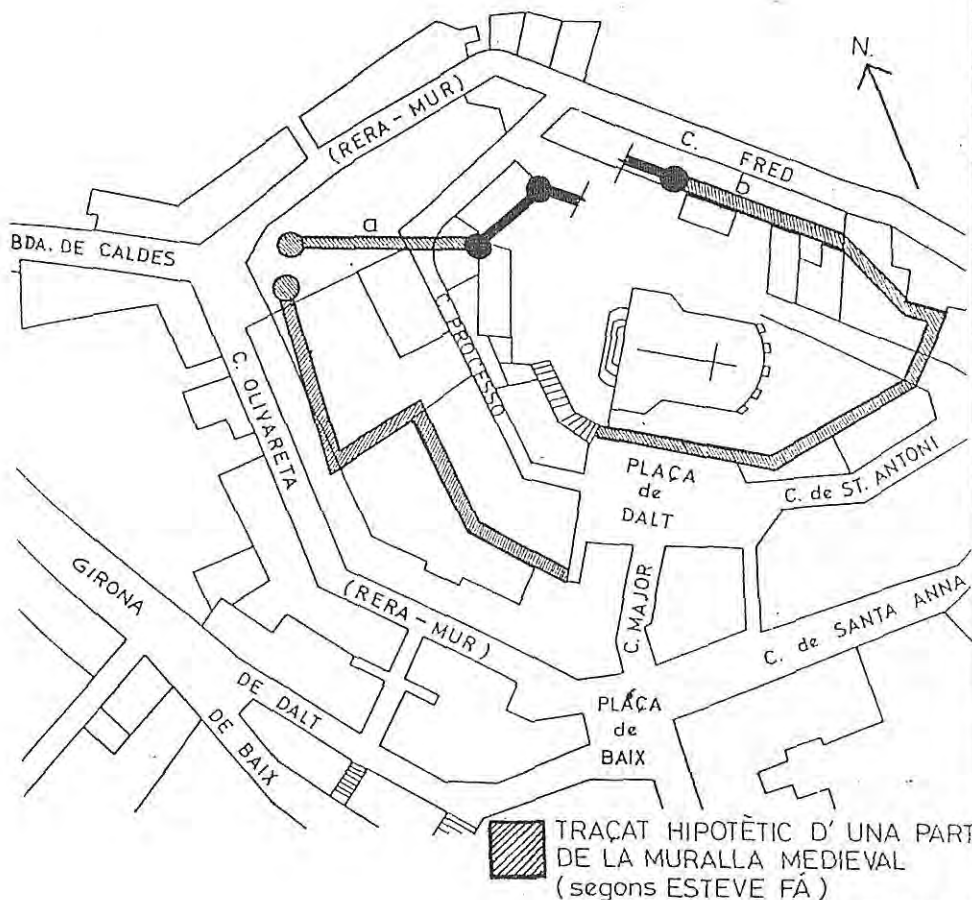
També d'aquesta època són un seguit de petites casetes construïdes en el lloc ocupat per l'antiga fortalesa quan aquesta ja de poc podia servir als seus habitants. És el primer eixample.

Les noves construccions tenen una tipologia molt simple. Estan compostes de planta i un pis, i com a única ornamentació la pedra de granit voltant les obertures. Moltes d'elles datades a les llindes de les portes o finestres. La majoria estan situades al carrer Processó, dins l'antiga muralla, i al carrer Olivareta, encara avui anomenat RERAMUR. Però aquest eixample no es va concretar als carrers tocant muralla, ja que cases amb les mateixes característiques les trobem en altres indrets si bé mai gaire apartats del nucli medieval (Alt de Girona, Hospital i Sant Pere).

Els carrers estaven empedrats i mentre no va haver-hi aigua potable a les cases, els veïns anaven a buscar l'aigua als pous que hi havia al carrer. N'hi havia a la Baixada de Caldes, als carrers Santa Anna, Olivareta (al costat de la Taverna, avui núm. 25), Processó, a la plaça del Castell (on ara hi ha la font), a la plaça del Mercat (també anomenada plaça de la Bomba ja que l'aigua es treia tot bombejant amb una palanca. Avui encara s'hi poden veure els dos forats), etc...

L'enllumenat elèctric, com a la resta del poble, s'hi va instal·lar als voltants de l'any 1911. Fins llavors, els petits comerços tenien un gasòmetre per a la il·luminació a gas.

A les cases també es feien servir llums de carbur i, evidentment, com es dedueix del que expliquen d'en "Llop Mallorquí" que es va gastar 10 cèntims en espelmes per buscar 2 cèntims, també es feien servir espelmes.

E:1/1.000

ANTIC

EL COMERÇ I LES TAVERNES

Parlar de la vida a Reramur i els carrers dels voltants a principi de segle, és parlar de la vida a Llagostera.

El mercat setmanal se celebrava en l'avui encara anomenada plaça del Mercat. Al carrer Santa Anna, fent cantonada amb aquesta plaça, hi havia el que fou el primer cafè de la vila i en període de temps concret, el més freqüentat per en Roure, que va regir dictatorialment els destins del poble des del 1897 al 1909. Aquest, a més de tenir saló-café, tenia sala de ball i hostel.

Plaça del mercat

En el núm. 9 de la plaça del Mercat hi estava instal·lada la Banca Pigrau, portada per en Bruno Pigrau que, ja gran, després de quedar viduo, va casar-se amb la minyona de la casa, molt joveneta. El casori va ser molt comentat sense faltar-hi la tradicional tocada d'esquellots. Mort en Bruno, la vídua es quedà en la casa però traspasà el negoci a la Banca Bruguera (carrer Concepció núm. 26). Una anècdota que s'explica de la mestressa d'aquesta darrera Banca és que volent-se casar i tenint varis pretendents sense saber a qui triar (sembla que cap d'ells destacava físicament), va donar paraula que es casaria amb el que resolgués primer una regla de tres.

A finals del s. XIX, a la mateixa plaça, hi havia dues fleques, l'una al davant de l'altra. En el núm. 2 hi havia Cal Negre, portada per en Josep Pol. Era fleca i també tenien Hostal. En diades assenyalades feien tortells, bunyols, etc. D'aquesta casa van sortir els bescurts "modernistes", apreciats fins i tot fora del poble (qui tenia família a Llagostera encarregava que n'hi portessin, però que fossin de Cal Negre). Els seus descendents ens han explicat que, malgrat haver-se perdut la recepta (no la tenien escrita perquè no la copiés ningú), saben que estaven fets amb ingredients de primera qualitat. Tanmateix fou un accident que en intentar fer un dolç que ell havia fet quan era aprenent, li sortíssim els bescurts "modernistes".

En el núm. 3, propietat d'en Liceo Forest, hi havia un altre flequer vingut de Teruel. Aquest forn va estar uns anys tancat. Més tard, cap el 1915, va tornar obrir el forn en J. Artigas (gendre d'en Josep Pol) que durant uns

pocs anys portava un forn al carrer Consellers núm. 30.

A la cantonada del carrer Santa Anna hi havia la família Frigola amb botiga de comestibles i confiteria que, més tard, traslladarien al carrer Àngel Guimerà.

Carrer Olivareta

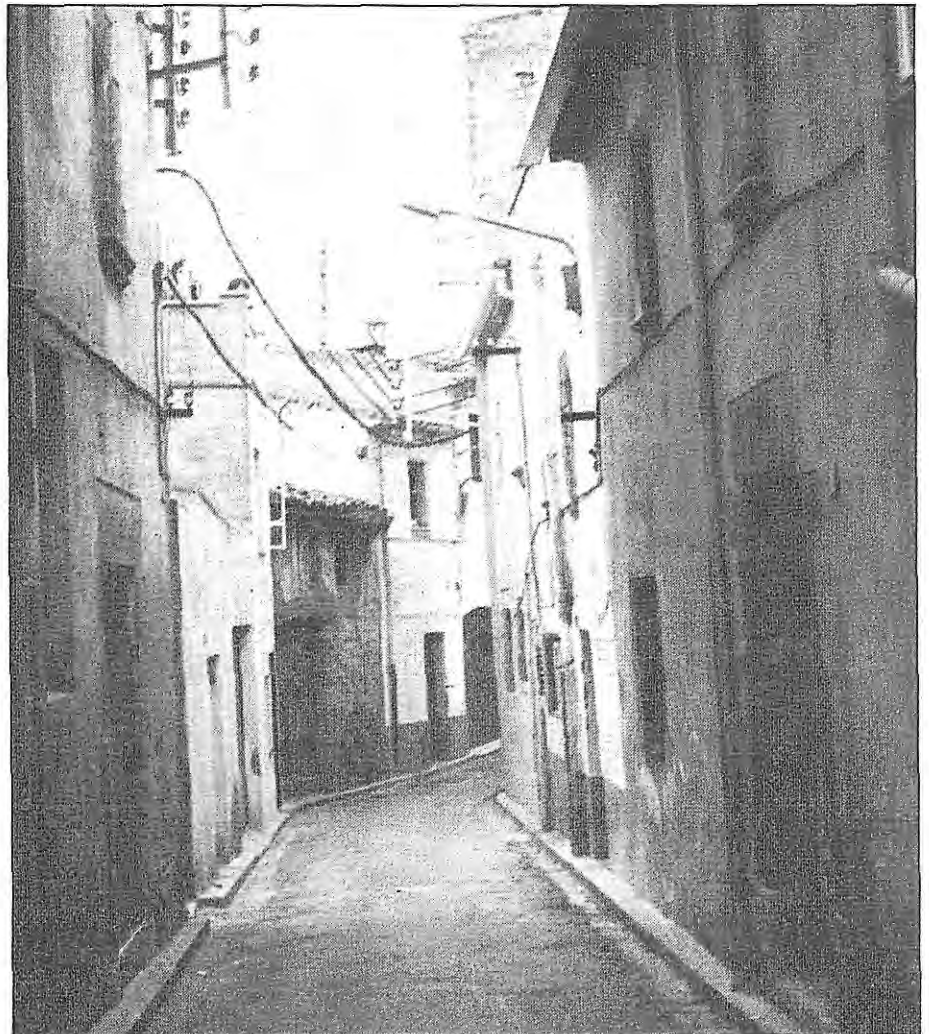
En l'actual núm. 2 hi havia a can Pa i Vi, amb taverna on també s'hi celebraven festes tot adornant el carrer amb banderetes, treient les taules i fent venir un manubri, sovint llogat a Caldes. Durant el primer quart de segle el negoci marxà bé. Més tard, havent quedat ella vídua i com que els fills van marxar a fer fortuna a Amèrica, l'Emília Pigrau va traspasar el negoci a l'avui recordat com en "Guillem", que no era del poble, i sembla ser que no va saber conservar la clientela.

Entrant al carrer, a la dreta, hi havia Ca l'Adroher Cols. Venien olles, pinzells, cordes, joguines, vetes, fils, caramels, regalissia, ... Tenien una parada i anaven a mercats i fires.

A Can Gànguill, núm. 3, tenien botiga de robes. També en deien a Cal Marxant.

A Can Duardo del Catau, núm. 11, havien tingut botiga de comestibles.

A Can Dali, núm. 27, també hi havia hagut botiga de robes, ja que una

Entrada al carrer Olivareta des de la plaça del Mercat

filla de la casa es va casar amb l'Emili Cortina, que tenia un cavallet amb el qual anava a fer mercats. Més tard, degut a un incendi, van traslladar-se a la plaça del Mercat i després d'estar un temps al carrer Migdia van instal·lar-se definitivament a la plaça Catalunya (actualment Casa Cortina).

A Ca la Palahina, núm. 22, a finals del S. XIX i principis del XX, havien tingut taverna. El seu home, en Josep Jovanet, era músic i va crear un grup anomenat "*En Pep de la verra i el 'quinteto' Jovanet*". Més endavant va fundar un orfeó de cant al Casino.

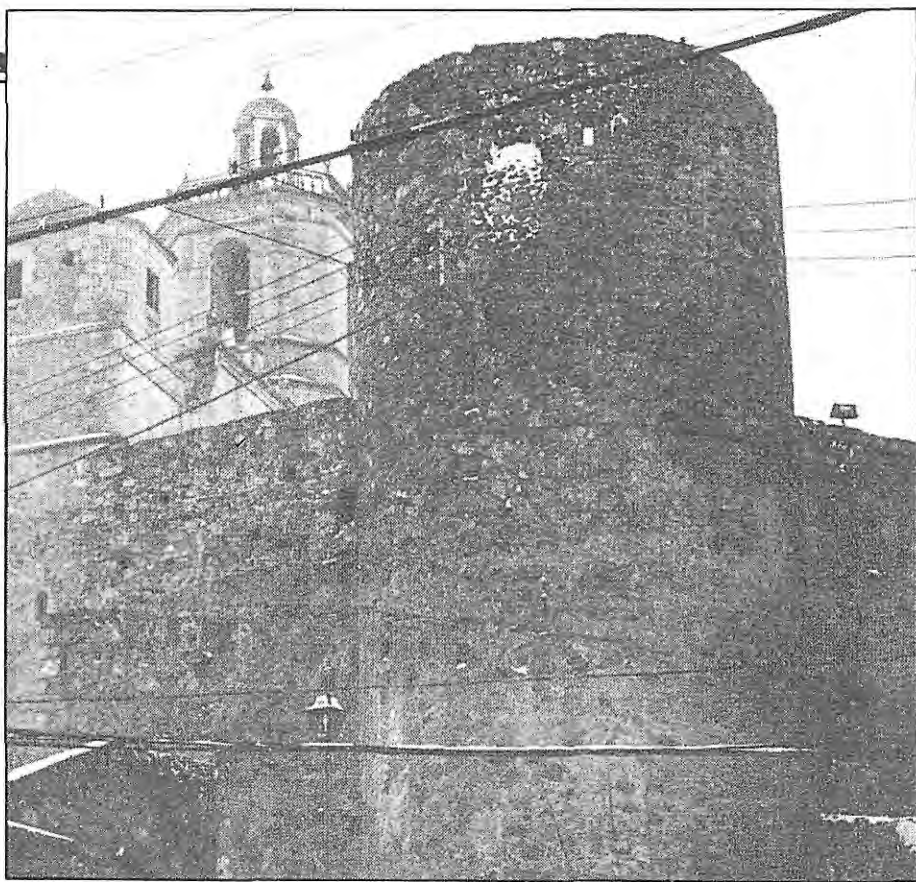
Plaça Llibertat

Ca les Vídues (avui Biblioteca i Escola de Belles Arts), era propietat de Can Boada. El nom era degut a que les vídues de la família deixaven la casa pairal per anar-hi a viure i estar més a prop de l'església. Aquesta casa ja a principis de segle estava en estat ruïnós. En Baldiri Masó tenia una part arrendada com a magatzem, i la resta la tenien arrendada com a botiga de terrissa, tupins, garrafes, etc., a Can Pèlit.

A Can Saleta (plaça de la Llibertat núm. 7 o Processó núm. 2), l'any 1900, hi havia una fleca. Més tard hi va viure en Pere Garrija; aquest cada any, l'endemà de fer el foc de Sant Joan i Sant Pere, sortia a fer-se la torrada per esmorzar amb el caliu que quedava del fogueró. Al voltant dels anys 40 va anar-hi a viure la família Aliu. S'explica que quan estaven a punt de casar-se ella no volia i la gent del poble va treure aquest rodolí: "*Perdoneu-me pare que no em vull casar encara, i en Mariano tot eixerit dalt la burra tirava confits*". També va haver-hi botiga de robes portada per la família Miralles. Avui encara s'hi veu l'aparador.

En el núm. 8 hi havia la confiteria de la família Martí Pigrau. Al voltant del 1920 la va agafar en Baldiri Masó. Era confiteria i botiga de comestibles. Es diu que feien uns tortells tan grossos que per entrar-los dins del forn havien de posar-los de cantó.

La farmàcia estava en el núm. 4. En aquesta es van succeir diferents farmacèutics, l'últim dels quals va ser en Saurí, que més tard es traslladà a la plaça Catalunya.

Vista d'una de les torres de l'antiga muralla.

Carrer Major

El núm. 1 era a ca l'Espardenyer. Hi vivia en Pere Murgadella i era espardeyer. Tenia molta mainada i sembla ser que el negoci era pròsper ja que es deia que cada any avançava cinc duros, un matalàs i una criatura. També s'explica que la seva dona, l'endemà mateix d'haver parit, des del balcó avisava al Sr. Martell, secretari del jutjat, que ja en podia apuntar un altre i d'allà estant li deia el nom del nounat.

En el núm. 13 hi havia el sastre Bustins. D'ell s'explica que anava un dia amb el seu fill en tren i aquest no estava quiet. Llavors el va avisar però el nen continuava enjoguessat. Unes dones que estaven assegudes al davant van dir a la criatura que havia de fer cas al seu avi. En "Tins" va fer parar immediatament al seu fill i li va preguntar qui era ell. El nen va contestar, és clar: "*el pare*". I aquest mirant-se aquelles dones va dir: "*doncs que s'emboquen aquestes!*", i tot va continuar com abans. També s'explica que era molt entès en política i que fins i tot havia fet algunes xerrades al Casino. Sembla ser que en una ocasió no va estar gaire encertat però com que era de temperament exaltat ningú s'atrevia a dir-li que no havia estat massa bé. Però en Jovanet sí es va atrevir i l'empipament va ser sonat. Aquest sastre, més tard, es traslladà a la plaça Catalunya.

Carrer Processó

Més antigament, en aquest carrer hi havia hagut una carnisseria, d'aquí ve que de la casa nº 10 se'n digués a Cal Xai.

Hem començat aquest apartat parlant del mercat, però a Llagostera abans també s'hi celebraven tres fires. Les parades s'instal·laven a la plaça del Mercat i als carrers Major i Santa Anna.

Per la Fira de Sant Bartomeu (24 d'agost) solia ploure. En algun d'aquests ruixats d'estiu, l'aigua va arrossegar les mercaderies dels firaires carrer Major avall. En aquesta diada era costum que les noies fessin un regal al noi, d'aquí ve que es digués: "*Per la fira de Sant Bartomeu, cada noia es fira el seu*".

Podem fer-nos doncs, amb aquesta petita mostra, una idea de com fins a començament del segle XX la vida social i comercial del poble estava situada en aquesta zona: mercats, fires, botigues, cafès, balls, etc...

Detall de sobre la finestra de Can Caciques

Can Caciques (carrer Olivareta)

L'AMBIENT EN EL BARRI

Fins no fa gaire la vida familiar transcorria tant de porta endins com de porta enfora. Al carrer s'hi triaven cigrons, es torraven castanyes, a l'estiu s'hi parava la fresca, s'hi feia la migdiada damunt una saca, s'hi jugava a cartes sobre un garbell, s'explicaven històries fent rotllana sota les poques bombetes que hi havia al carrer...

Les engrinyes i baralles entre veïns eren dignes de tertúlies senceres. S'explica, per exemple, que una família que estava renyida amb els veïns, aprofitava el forat del desguàs de l'aigüera que donava al carrer i la fosca de la nit per introduir-hi una candela encesa mentre, simulant una veu d'ultratomba, deia: "Sóc una ànima en pena, avantpassat vostre, pregueu per mi". La ingrenuïtat i la falta de formació feien que els altres realment ho creguessin i la por els impedia sortir al carrer. Diuen que fins i tot van arribar a fer dir misses per aquella "ànima en pena" que els visitava sovint.

Durant la postguerra, parlar de Reramur, era parlar de la Taverna i de l'ambient que l'envoltava.

La Taverna la va obrir la Montserrat Massanet de "Can Xixa" quan es va casar i va venir a viure al poble.

Aquesta taverna va ésser-hi durant 6 o 7 anys i podria dir-se que estava oberta de dia i de nit, i sobretot els caps de setmana; quan la gent havia cobrat el jornal, la taverna s'omplia.

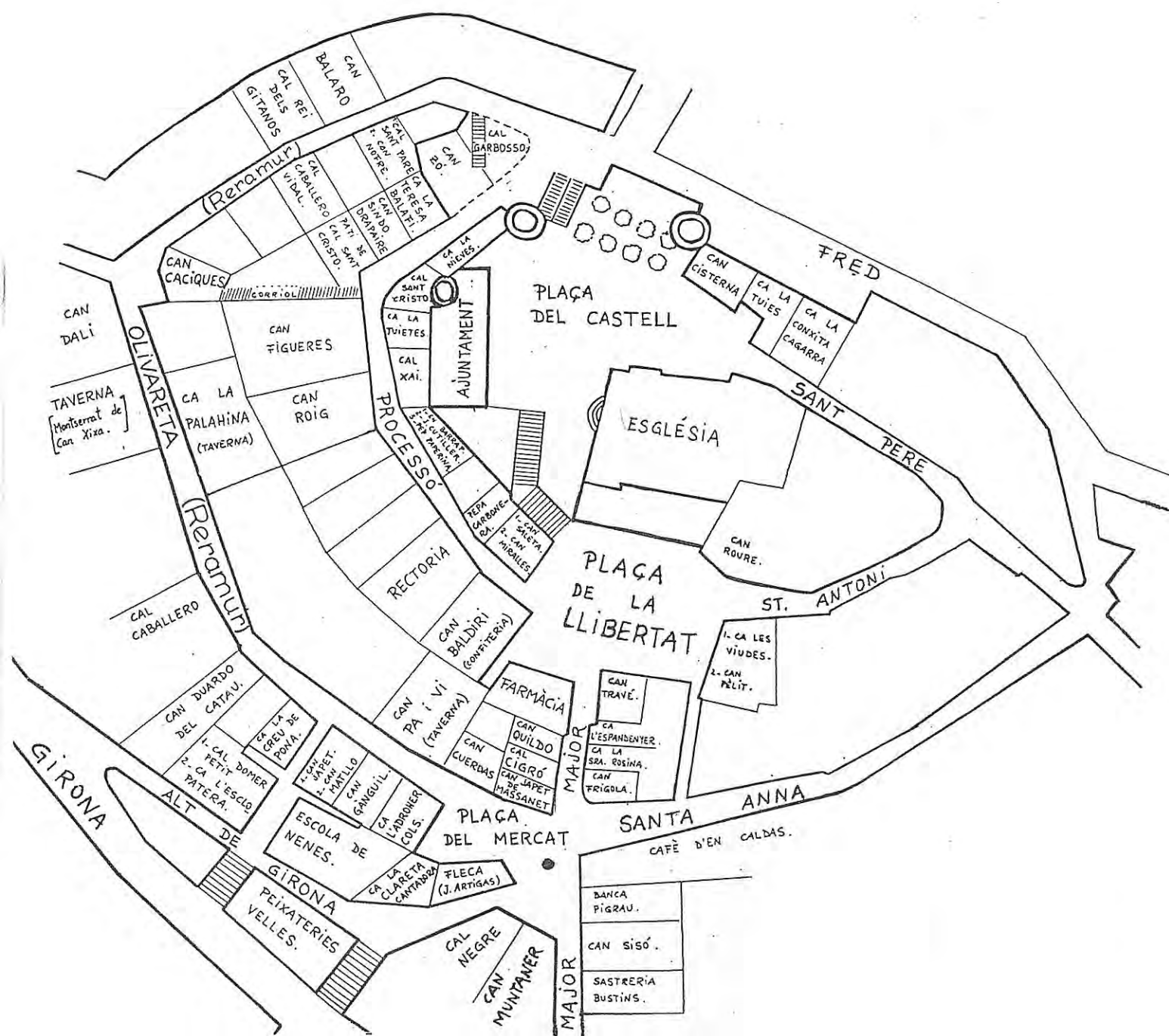
La gent menjava alguna cosa: torrades amb all i oli..., mentre jugava. Venien professionals de Lloret, Sant Feliu, Cassà... Aquests, tot fent trampa, s'emportaven els diners de la gent de bosc, pagesos, etc., que ingènuaument es jugaven el jornal de la setmana.

La Guàrdia Civil va anar-hi varies vegades amb el cinturó en mà i la gent s'escapolia per allà on podia.

Sovint hi havia baralles entre els jugadors. S'explica, per exemple, que un d'aquests forasters tenia un encenedor d'alumini francès amb una pua molt petita soldada amb la qual marcava les cartes. Un contrincant que va voler fer un cigarret va agafar l'encenedor i es va punxar; descoberta la trampa, tot seguit van passar a les mans.

Aquesta taverna era punt de reunió de moltes dones del barri (solteres, vídues, casades, ajuntades), després d'haver-se begut a casa seva uns quants gots de vi, moscatell o aiguardent. Entre elles hi havia baralles i era freqüent veure-les estirant-se dels cabells al carrer.

Veïns que han viscut al barri

Alguns veïns

Fins a la segona meitat del segle passat no es troben numerades les cases en els padrons municipals. Els padrons més antics que es conserven a l'arxiu municipal són una relació de veïns, ordenada per carrers i veïnats, on hi consta el nom per el qual es coneixia la casa on vivia cada família. No sempre s'anomenava la casa pel cognom de la família que l'habitava sinó que sovint conservava el nom o motiu de famílies anteriors. Tot i així, a finals del s. XIX i a principis del s. XX sorgeixen noms nous degut al moviment intern dels veïns.

Algunes cases eren:

Carrer Processó

—Ca la Pepa Carbonera.

—En el núm. 8 hi havia viscut el mestre Julià Cutiller. També hi havia viscut l'Eusebi Oliver, anomenat "en Barrap". Aquest era Secretari de l'Ajuntament. Com que era invàlid anava amb un carretó i com que el darrer de la casa donava al pati de l'Ajuntament, van fer-hi una porta per poder-hi accedir directament. En aquesta casa també s'hi va estar en Josep Paperina (de Can Dalamu). Aquest era deficient mental però de molt bona pasta. Li agradava anar a esperar el tren de les 7; no hi faltava mai, malgrat no tenir rellotge.

—Cal Xai.

—Ca la Tuietes.

—Cal Sant Cristo. Hi vivia l'Esteve Carreras. Sembla ser que el nom li venia perquè feia d'enterramorts. Expliquen que malgrat no saber llegir, sovint agafava un llibre i els qui sí en sabien explicaven que la majoria de les vegades l'agafava de cap per avall. Va tenir 3 o 4 dones; una d'elles el va anar a denunciar perquè ell l'amenaçava dient-li que si no es moria, la mataria.

—Ca la Nieves (o Ca la Mare de Déu). Passava per les cases a vendre herbes medicinals amb un cistell i també feia rifes setmanals (xais, tovallols, llençols, etc.).

—Rectoria. Sembla ser que rebien molt bé la gent fent-la passar sempre al davant. D'aquí ve que la gent deia que és que hi havia una fossa en la que intentaven que les visites hi caiguessin. Alguns dels rectors que hi van estar: Mn. Llorenç, Mn. Esteve, Mn. Ramon (el van matar durant la guerra), Mn. Domingo de la Bassa (d'Esclet), Mn. Josep, Mn. Llorenç i Mn. Modest. Sovint hi havia dos vicaris.

—Can Coris.

—Can Roig.

—Can Figueres.

—Can Sindo Drapaire.

—Ca la Teresa Balafi.

—Can Zo.

—Cal Garbosso. El nom li ve de què tenien un matxo amb un tirar molt elegant al qual, per això, anomenaven "Garbosso". Hi vivia en Francesc Blanch, anomenat Paco Meixo. De petit anava a la verema a França amb els seus pares. El seu pare, que no sabia gens de francès, presumia del que en sabia el seu fill. Davant els veïns li feia dir algunes paraules: "*Com es diu un llum en francès?*", i el nen, tot inventant-s'ho, deia: "*Un nanquetejé-pare*". I tothom quedava convençut. Era manyós i tocava la guitarra. Havia cantat alguna vegada en l'orquestra de Llagostera.

Carrer Olivareta

—Can Pa i Vi. — Taverna.

—Ca la Palahina.

—Can Venanci de la Carreta.— També havia estat a Ca les Vidaletes: hi vivia la "Zeta" (Tereseta Vidaleta).

—Can Caciques. Abans d'haver-hi la casa hi havia un carreró que unia els carrers Olivareta i Processó. La construcció de Can Caciques (s. XVI-XVII) el va mutilar pel carrer Olivareta, però fins a finals del segle passat hom no va perdre el dret de passar per dins de Can Caciques si volia fer dreuera. Aquest corriol anava i donava al pati de Can Carreras però més tard en "Sant Cristo" hi va fer una comuna impedit-hi l'accés. El nom de Can Caciques ve de que hi vivia el caci del poble. Va ser la primera casa construïda fora muralla. El seu interior guarda la resta de dues torres, que possiblement formessin part d'una de les entrades a la fortalesa.

—Cal Caballero Vidal.

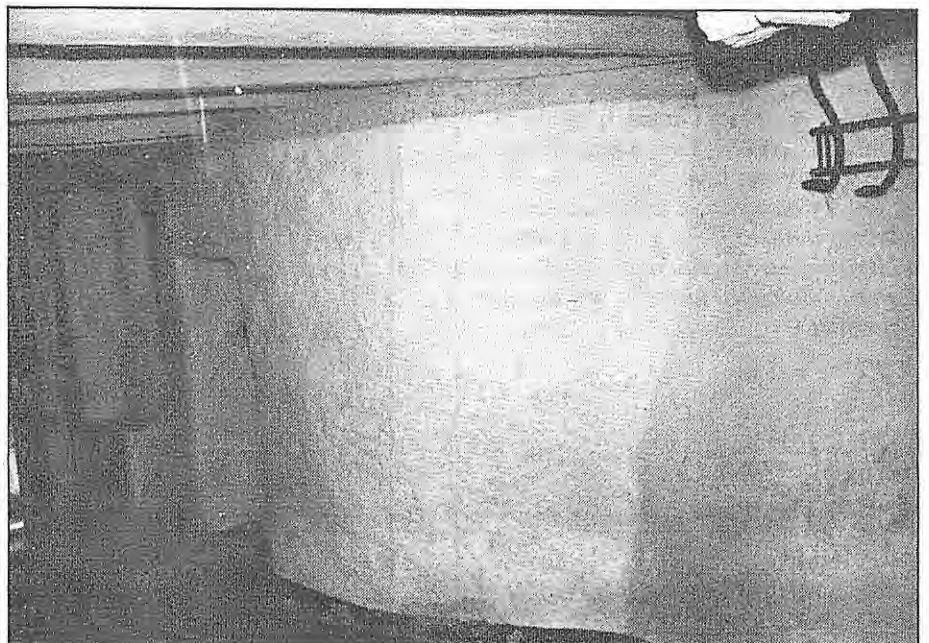
—Cal Sant Pare (i també Can Nofre). Segurament el nom li venia perquè era d'anatomia robusta i majestuosa.

—Ca l'Adroher Cols.

—Can Gànguill.

—Can Japet (també Can Matllo).

—Ca la Creu de Pona. Li agrada el beure i juntament amb altres dones ja

Vista de part de la torre de l'antiga muralla que queda dins de Can Caciques.

grans, com la Zeta, la Loreto, la Carmeta Viñas (a qui en Vilà havia pintat),... els vespres es trobaven amb homes que els pagaven "quatre" galetes i força vi per tal d'animar-se i acabar de passar la vetllada. La Creu de Pona, que era vídua, es va tornar a casar amb un vidu. Un dia el va perdre i amb l'ajuda d'en Balaro va anar a buscar-lo cap a la carretera de Caldes amb un llum de carbur. Mentrestant, el marit, estava fent el "toquillo" a Can Ramiro.

—Can Duardo del Catau.

—Cal Caballero.

—Can Dalí.

—Cal Rei dels Gitanos. Hi vivia en Lluís, anomenat "el rei dels gitanos". Abans de la guerra venia cavalls i tenia força cèntims. Quan va acabar la guerra va fer de drapaire i més tard va esquil·lar burros. Tocava la guitarra i sovint ho feia a recen d'una paret d'una casa derruïda del carrer. El seu fill, que es deia Joan, també tocava la guitarra i alegrava les nits d'estiu mentre els veïns paraven la fresca.

—Can Balaro. En Balaro es deia Emili Garcia. El nom li ve de molt petit quan jugaven a que ell era el protagonista d'una col·lecció de cromos de l'època anomenat "teniente Balaro". Li agrada explicar acudits. Anava amb bicicleta, fins i tot en dies de vent i pluja. Va treballar amb altres del poble a Vidreres i quan tornava de la feina, per la carretera de Tossa, marxava de pressa i embalat amb la bicicleta quedant-li l'americana oberta de bat a bat. Una expressió seva característica era: "rai mai!". A l'hivern, quan feia fred, feia foc al forn, llavors l'escombrava i s'hi posava a dintre per estar calent. Expliquen que sempre anava cendrós. A la seva mare li deien la "mitjaire" perquè feia mitja. El seu pare era Guàrdia Civil.

(*) Us recomanem la lectura de les pàgines núm. 70, 71 i 72 del llibre "Llagostera en la intimitat", de Josep Calvet, on explica històries seves molt divertides.

Plaça de la Llibertat

—Can Baldiri. Era botiga de comestibles i confiteria.

—Can Salera.

—Can Travé. Hi vivia un Secretari de l'Ajuntament.

—Ca les Vídues.

Carrer Major

—Can Sebastià Duran. Era la farmàcia.

—Can Quildo.

—Cal Cigró.

—Ca la Sra. Rosina.

—Ca l'espardenyer.

—Can Sisó.

Carrer Sant Pere

—Can Cisterna. Hi vivia un paleta que ja de gran es va ferir mentre era al cafè. Ferit i tot, va aconseguir arribar al pou de la plaça del Castell (on ara hi ha la central de Fecsa), d'uns 18 m. de fondària, i s'hi va tirar. La gent no s'ho explica però el van treure viu.

—Ca la Tuies.

—Ca la Conxita Cagarra. Tenia de 7 a 10 cabres. Anava a engegar-les on ara hi ha les cases barates. Tornava de negra nit; aprofitava la foscor per anar al bosc de la Torre i d'altres llocs no permesos a pasturar. Tenia les cames esguerrades, diuen que d'una pallissa que va rebre per portar les cabres a camps d'altres. Per la Festa Major, cada any, demanava que la poguessin als cavallets.

Carrer Sant Antoni

—Can Roure. Hi vivia en Jaume Roure Prats, que era un cacic del poble. Havia estat Conseller, Alcalde de l'Ajuntament de Llagostera, Governador de Girona i d'altres províncies, Diputat i Senador. Un dels seus fills exerceix d'advocat a Girona. Un altre fill, que era mut, li agradava especialment preparar les catifes de flors per a la processó de Corpus.

Plaça del Mercat

—Cal Negre.

—Ca la Claretia Cantadora. El nom li ve de què anava a rentar la roba a la font de la plaça i cantava sempre. Es tenia per dona molt diligent i tot sovint deia: "Arriba l'home a casa, es treu la roba i jo -xip-xap-, -xip-xap-, i a les 10 a bateig".

—Can Cuerdas.

—Can Japet de Massanet. La seva dona, la "Japeta", anava a bosc juntament amb altres dones a buscar el carbó que deixaven els carboners i llavors el venien.

—Can Frigola.

Oficis dels veïns

Oficis dels caps de família en els carrers Processó, Olivareta, Major, Bda. de Caldes, Pl. del Mercat i Pl. de la Llibertat.

	1870	1894	1920	1936*	1945*	1960*	1980
teixidor	1	—	—	—	—	—	—
sereno	1	—	—	—	—	—	—
sabater	1	—	—	—	—	—	—
agutzil	1	—	—	—	—	—	—
botiga còtó	1	—	—	—	—	—	—
"albardero"	1	—	—	—	—	—	—
carreter	—	—	2	—	—	—	—
espartenyer	2	2	1	—	—	—	—
"guarnicionero"	—	1	—	—	—	—	—
cisteller	—	—	—	1	—	—	—
carboner	—	—	—	1	1	—	—
picapedrer	—	—	—	1	—	—	—
carrosser	—	—	—	—	1	—	—
esquilador	—	—	—	—	1	—	—
pagès	8	12	9	6	7	4	1
taper	26	18	13	7	6	11	—
fuster	7	2	—	—	—	3	2
confiter o flequer	5	5	1	2	1	1	—
comerç	3	1	1	1	1	2	1
mestre	—	1	1	1	1	1	—
paleta	1	1	—	3	3	11	7
serraller	1	1	1	—	—	—	—
secretari jutjat	—	—	1	—	—	—	—
miner	—	—	1	—	—	—	—
músic	—	—	—	1	—	—	—
treballs bosc	—	—	—	5	—	12	1
capellà	3	3	3	3	2	2	1
farmacèutic	2	1	1	—	—	—	—
veterinari	—	1	—	—	—	—	—
de rendes	—	2	—	3	1	—	—
ferrier	—	1	1	—	—	—	—
sastre	1	—	—	—	—	—	—
carromater	1	—	—	—	—	—	—
taxista	—	—	—	—	—	1	—
xofer	—	—	—	—	2	2	8
electricista	—	—	—	1	—	—	—
empleat banca	—	—	—	—	—	2	—
jornaler (feines camp)	16	7	—	—	1	1	—
"bracero"	—	—	5	—	14	—	—
peó camins	—	—	3	2	1	—	—
peó ferroviari	—	—	1	—	—	—	—
peó construcció	—	—	—	—	—	2	10
peó suro fàbrica	—	—	—	—	—	—	2
obrer fàbrica aïllants	—	—	—	—	—	—	1
obrer fàbrica plàstics	—	—	—	—	—	—	2
peó gasolinera	—	—	—	—	—	—	1
peó empresa guitarrer	—	—	—	—	—	—	1
guàrdia jurat	—	—	—	—	—	—	1
tapicer	—	—	—	—	—	—	1
administratiu	—	—	—	—	—	—	1
carter	—	—	—	—	—	1	—
agent comercial	—	—	—	—	—	1	1
hostaleria	—	—	—	—	—	—	1
forestal	—	—	—	—	—	—	1
electricista	—	—	—	—	—	—	1
bomber	—	—	—	—	—	—	1
oficial suro perforador	—	—	—	—	—	—	1
mecànic	—	—	—	—	—	1	1

(*) no s'ha comptat el carrer de Caldes per falta de dades.

En algunes famílies, de les quals no n'ha quedat constància en el quadre, era la dona, normalment vídua, qui portava els cèntims a casa: moltes rentaven a la riera o als rentadors la roba d'altres cases i llavors a casa seva la planxaven. D'altres cosien, d'altres feien feina al camp a jornal, algunes també anaven a bosc o feien taps a casa.

Més endavant, amb la instal·lació d'indústries al poble, la dona podrà aconseguir un treball fix, fora de casa, aportant un jornal més a la família.

Així per exemple, a l'any 1960, en la zona estudiada, n'hi ha 16 que treballen a la fàbrica (10 amb suro, 3 en una fàbrica de llexiu i la resta en la metal·lúrgia), també hi ha dues mestres.

L'any 1981 hi trobem una perruquera, una dependent, i quatre que treballen a la fàbrica (dues a la confecció, una amb plàstics i l'última en el suro).

Les cases deshabitades

L'edificació d'aquesta zona és la més antiga del poble i ja en el segle passat hi havia moltes cases en estat ruïnós i deshabitades.

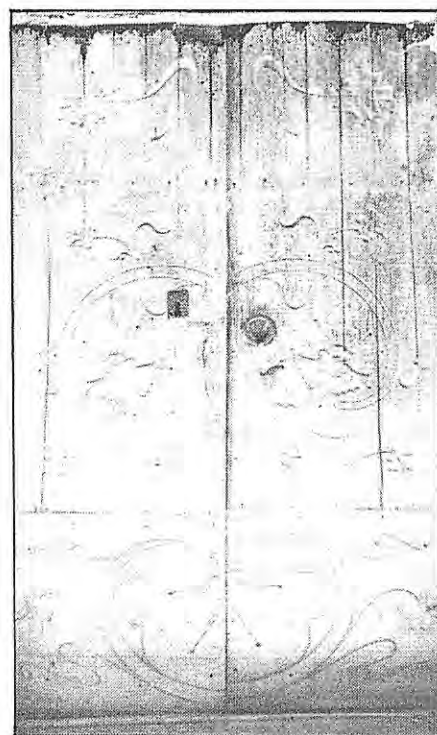
Algunes es tancaven quan morien els caps de família, bé perquè no tenien descendència, perquè marxaven a fer fortuna a Amèrica,... etc.

L'estat precari de les cases motiva el trasllat dels qui prosperaven cap a les zones noves del poble. Per això, escampades per tot Llagostera hi ha famílies que provenen del barri de Reramur.

Moltes de les cases que quedaven buides eren utilitzades com a magatzem per les botigues de la zona o bé hi tenien el bestiar o les carretes.

Per tal de fer-nos una idea del moviment del barri, des de finals del segle passat fins ara, adjuntem les següents dades:

Carrer	Total cases	CASES HABITADES						
		1870	1894	1920	1936	1945	1960	1981
Processó	19	18	13	13	9	10	10	8
Pl. Llibertat	8	6	2	4	3	3	6	6
Major	9	9	8	4	7	6	6	5
Olivareta	45	37	31	28	28	28	30	26
Pl. Mercat	7	8	5	6	5	7	5	7
Bda. de Caldes	6	4	4	5	(no s'han trobat dades)			7

*Porta de Ca la Nieves
(Carrer Processó)*

Moviment immigratori

Durant els darres cent anys s'han produït diversos corrents immigratoris, coincidint amb èpoques en què l'oferta de treball era bona:

La primera es va produir amb la construcció de la via del tren que anava de Girona a Sant Feliu de Guíxols, anomenat "El Carrilet".

La segona es va produir després de la guerra civil amb motiu de la construcció de carreteres, arribant, sobretot, gent de Múrcia.

A partir de l'any 1945 van començar a arribar gent d'Andalusia i Extremadura. Aquests es van ocupar en la petita indústria existent, feines de bosc i sobretot en el ram de la construcció degut a l'expansió turística de la Costa Brava.

Hem intentat veure una mica aquests moviments migratoris fixant-nos en el Padró d'habitants de l'any

1960 dels carrers Processó, Olivareta, Major, Baixada de Caldes, plaça de la Llibertat i plaça del Mercat, tot ells, de Reramur, barri en el qual s'instal·len moltes de les famílies d'emigrants. Concretament en aquest any, d'un total de 67 famílies que viuen en aquests carrers, 32 són d'emigrants. El motiu

és que hi ha cases buides, la majoria en males condicions i, per tant, barates.

Moltes d'aquestes famílies s'han integrat al poble i segueixen vivint en el barri. Amb el temps han arreglat les cases i algunes d'elles, fins i tot, en són propietàries.

Famílies immigrades en els carrers Processó, Olivareta, Major, Bda. de Caldes, Pl. del Mercat i Pl. de la Llibertat, l'any 1960.

Lloc d'origen	Anys d'arribada					
	Abans 1935	35-40	40-45	45-50	50-55	55-60
Múrcia	1	—	3	—	1	1
València	1	—	2	1	—	—
Aragó	—	1	1	—	—	—
Catalunya	—	—	2	2	—	1
Extremadura	—	—	—	1	—	—
Castella	—	—	—	1	—	—
Andalusia	—	—	—	6	6	1

Efectivament, podem veure que entre els anys 1940 i 1945 es produeix l'arribada de gent de Múrcia i País Valencià. Més tard, a partir del 1945, s'observa una arribada important d'andalusos.

Pla especial del casc antic

Les Normes Subsidiàries de Llagostera determinen la zona d'Àrea Urbana del Casc Antic, la corresponent a les illes d'edificació identificades en el plànol amb el número 6, així com les façanes de les edificacions i terrenys que donen al cinturó format pels carrers Santa Anna, Fred, Olivareta i Plaça Mercat.

En aquestes normes es diu que per la protecció i conservació de l'actual casc antic, desgraciadament avui ja força perdut, "es redactarà el corresponent Pla Especial per a l'ordenació i conservació del conjunt i la seva estructura física" el qual "podrà mantenir o restringir l'edificabilitat donada per les normes subsidiàries, però mai augmentar-la, i en cas d'haver-hi disminució la diferència d'edificabilitat no comportarà dret a la indemnització".

Tanmateix, l'Ajuntament, considerant les complicacions que comporta la redacció d'un Pla Especial, sobretot per l'ajornament i paralització de l'activitat constructiva que això comportaria, ha decidit redactar "un Estudi de Detall amb vigència indefinida fins que sigui substituït adequadament, sense renunciar però a la redacció del Pla Especial quan es cregui oportú". La finalitat de l'Estudi de Detall és fixar les alçades màximes, concretar les colors i acabats, no modificar cap aliniació ni rasant de carrer, etc...

De les ordenances per les quals es regularà l'edificació en la zona esmentada destaquem:

—"Les aliniacions i rasants de via pública actualment existents es mantenen".
—"Els solars sense edificar podran fer-ho en planta baixa i un pis (màxim 7'50 m.)".

—"La coberta serà únicament i obligatòria amb teula aràbiga".
—"No es podran deixar les façanes, al carrer i posterior, i les mitgeres d'obra vista, ni arrebossades sense pintar. Les façanes i mitgeres no podran emblanquinar-se ni pintar-se amb colors simples o estridents. S'hauran d'emprar colors terrosos o grisos, d'acord amb l'entorn".

—"L'altura de l'edificació existent podrà mantenir-se encara que es tracti d'una substitució. No es permetrà l'enderroc total d'un edifici si no hi ha seguretat d'una substitució. No es permetrà l'enderroc total ni parcial de cap edifici qualificat a la relació que figura a les Normes sense seguir el tràmit corresponent. Per qualsevol obra d'enderroc s'haurà de presentar fotografies que reflexin degudament l'estat i qualitat de l'edificació per tal que l'autoritat municipal resolgui. En qualsevol cas l'autoritat municipal podrà acordar la conservació de determinats elements de la construcció".

—"Es podrà aixecar l'alçada d'una edificació per sobre l'existent, sempre que estigui motivada per millorar les condicions d'habitabilitat o evitar humitats a la planta baixa elevat fins a 20 cm. per sobre la rasant del carrer.

—"S'hauran de respectar tots els elements de pedra, especialment els emmarcaments de portes i finestres".

Quant a d'altres elements que configuren el conjunt de la zona però que no són edificis en les normes urbanístiques, es diu:

—"Es mantindran els elements urbans històrics (bancs, porxos, cases-pont, baranes, escales,...)

D'aquestes resaltem també que:

—"...l'alçada serà sempre inferior a 10'20 metres per tres plantes i a 7'50 metres per dues plantes. L'alçada mínima de la planta baixa serà de 3'60 metres".

—"En el cas de substitució de l'edificació la profunditat edificable no podrà ser mai superior a la de la construcció substituïda".

—"La profunditat edificable de la planta baixa podrà ser d'un deu per cent més de la que resulti per a les altres plantes".

—"Es prohibeixen expressament cossos sortints tancats i tribunes sobre el plànol de façana dels edificis, permetent-se solament volades de balcons sobre el carrer amb baranes no massisses... Es permeten també els sortints de cornises i ràfecs..."

COL.LABORADORS

FOTOS VALL-LLOSERÀ

c/. Sant Feliu

SUPERMERCAT MERCÈ

Camprodon, 23 - Tel. 83.03.94

Carns i Embotits REMIGI GASCONS

Migdia, 21 - Tel. 83.01.54

Carnisseria M. ESTEVE

Tomàs Boada, 12 - Tel. 83.02.14

Carnisseria MIQUEL

Almogàvars, 13 - Tel. 83.02.99

Articles pel NOU NAT i JOGUINES

Barceloneta, 3 - Tel. 83.03.13

Carns LLUÍS RIBAS

Camprodon, 4

JOAN PARÉS, lampisteria

Jaume I, 8 - Tel. 83.03.28

FRANCESC XIRGU, recader

Tel. 83.01.57

FRANCESC PI, fusteria

Àngel Guimerà, 6 - Tel. 83.02.22

ENRIC MONTIEL, agència

Calderers, 5 - Tel. 83.03.62

MOBLES SOLER

Àngel Guimerà, 6 - Tel. 83.00.44

ROSTISSERIA M. DEULOFEU

Donzelles, 31 - Tel. 83.09.62

CLIMENT FRIGOLA, pastisseria

CARBÒNIQUES FUYÀ

P. Romeu, 1 - Tel. 83.06.62

CA L'ANDREU, barberia

Passeig, 5

Aquarama SANT ANTONI

Comte Guifré, 21 - Tel. 83.03.21

JAUME FA, lampisteria

LLUÍS CAMACHO MORENO, pintura i

decoració - Maiena, 4 - Tel. 83.05.49

SOLEDAT, articles regal i llistes de noces

Panades, 33 - Tel. 83.02.11

VILALLONGA - Confeccions

C/. Àngel Guimerà, 24 - Tel. 83.02.55

CAL DEGOLLAT

Telèfon 83.01.29

La informàtica i el futur

És una qüestió que està a l'ordre del dia: què podem esperar de les tecnologies més modernes i de quina manera poden influir en el nostre entorn social i econòmic? Això preocupa i amb raó, perquè és evident que a causa d'elles es produirà un gran canvi en la nostra forma de treballar, de viure i d'organitzar-nos.

Centrem-nos avui en la informàtica. Una analogia molt il·lustrativa de la seva ràpida evolució ha estat amplament divulgada: si en els darrers 20 anys el cost i les capacitats dels automòbils haguessin progressat igual que els ordinadors, avui tindríem Rolls-Royce a menys de 50 mil pessetes unitat i que podrien fer la volta al món només amb la gasolina que cal per omplir el dipòsit.

Es treballa amb materials i compostos d'una gran puresa, de dimensions molt reduïdes i amb potències molt baixes. El volum i el consum energètic dels ordinadors són cada cop més petits i la qualitat i prestacions cada cop més grans. Això és el motor principal dels canvis que estem vivint en aquest terreny. És clar que es presentaran límits: quan les ratlles que dibuixen un transistor sobre el silici, estiguin separades només per 100 o 200 àtoms ja no podrem aproximar-les més (es calcula que s'esdevindrà cap al 1995). Però llavors ja s'haurà fet un salt qualitatiu i prendran el relleu els ordinadors òptics, on en lloc d'electrons s'hi mouran raigs de llum amb molta més velocitat i menys espai necessari... I més tard, els ordinadors biològics, constituïts per neurones, acostant-se cap a la complexitat del cervell humà.

Mentrestant, el microcomputador esdevindrà un component més de les màquines que ens envolten. Així com ara cadascun de nosaltres és servit per uns 50 motors elèctrics, dintre de 15 anys ens serviran unes desenes de micro-processadors.

En contrast amb el progrés de l'arquitectura constituent dels ordinadors (el "hardware"), és molt més lent l'avenç en la programació (el "software"), que encara es fa d'una manera gairebé artesanal. Però hi ha senyals d'una pròxima embranzida també en aquest camp: programació recurrent, programació modular, llenguatges interactius, llenguatges estructurats, etc...

Es parla "d'intel·ligència artificial". Les màquines podran ser intel·ligents? Si en diem intel·ligència a la selecció i execució de llargues seqüències d'acions sense cap supervisió humana, cal respondre que sí ja ara, si entenem per intel·ligència la comprensió, la formació de conceptes, significats, etc., cal contestar que no... encara. Però al segle XXI potser la resposta serà afirmativa.

El que hi ha disponible és tota una gamma dels anomenats "sistemes experts", programes que actuen com a veritables especialistes en camps concrets (anàlisi química, geologia del petroli, diagnòstic de malalties, etc.), dotats dels coneixements bàsics de cadascun d'ells, i capacitats per deduir conseqüències, conclusions i alternatives, i dialogar amb l'usuari sobre llur validesa.

Quin pot ser l'efecte de tot això en l'atur? Per ara, és possible que afecti destruint fonts tradicionals d'ocupació, però creant-se altres de noves, necessitats de nivell tecnològic molt més alt, i plantejant, doncs, requeriments massius d'entrenament i reeducació. La productivitat augmentarà extraordinàriament, i la qualitat s'eleva de forma espectacular. Però tot-hom podrà assolir el poder adquisitiu necessari per gaudir de tots aquests fruits? No es pot pas assegurar.

A la indústria, la robotització eliminarà completament el peonatge; als serveis, la informàtica de gestió encarregarà a l'ordinador les tasques burocràtiques rutinàries; i a l'agricultura el procés d'informatització ("agrònica") ja iniciat, accelerarà la reducció del contingent de població activa necessari per alimentar-nos a tots. És clar

que la feina serà cada cop més un bé escàs: només podran accedir en el futur a llocs de treball amb retribució acceptable aquelles persones que s'hagin preparat a consciència, i estiguin disposades a reciclar-se contínuament, i a exercir diverses ocupacions successives al llarg de la seva vida activa, com ja passa ara als EE.UU.

Per altra banda, les telecomunicacions, complementant la informàtica ("telemàtica") permetran en el futur que els ordinadors personals, connectats amb l'ordinador central de l'empresa, siguin eines de treball a casa mateix, sense necessitat de concentrar la producció en una típica gran instal·lació industrial, com fins ara. Això, malgrat l'atur estructural que pugui haver-hi, a causa precisament d'aquests avenços tecnològics.

Esdevindran buides de sentit aquelles idees-clau sorgides al S. XIX entorn de la propietat dels mitjans de producció i de l'existència de classes socials que s'hi fonamenten. Tot això s'haurà de revisar, així com també l'organització total de la societat. Motius de reflexió i discussió entorn del tema no en mancaran. La revolució tecnològica s'apropa, ¿es podrà desenvolupar pacíficament, i donar lloc a una distribució justa i humana dels seus fruits? Voldríem creure que així serà si els països capdavaners, EE.UU. i Japó, saben marcar el bon camí, i a la resta de les nacions diguem-ne civilitzades, hi ha prou sentit de la responsabilitat per no torçar-lo.

Joaquim Gelabertó

Aquest any Betlem tornarà a tenir estrella

Els éssers fantàstics

Tots aquells que han tingut contactes amb algun d'aquests habitants de l'univers, els atribueix tant característiques humanes (la timidesa, la por, la bondat, l'enveja,...) com qualitats màgiques (totes aquelles que som capaços d'imaginar).

Algú n'ha vist de tan petits que viatjaven dins d'una minúscula goteta d'aigua; d'altres, en canvi, diuen que n'han vist iguals que immenses bombolles de colors i textures diverses.

De fet, sobre ells s'han dit moltes coses, però no totes són certes. No és veritat, per exemple, que alguns han viscut sempre. Ben segur que ara mateix a milions d'anys endarrera està naixent un d'aquests personatges, tanmateix el seu pas a través del temps pot ser prou lleuger com perquè algun dia arribem a conèixer-lo. Tampoc és veritat que per entrar en relació amb ells s'ha de desitjar sincerament; el dia que menys us penseu podeu rebre la visita d'un drac ferotge o d'un afable follet.

L'estrella de Betlem era el Halley?

S'acostava Nadal. Faltaven un parell de setmanes perquè el Butlletí sortís al carrer i nosaltres encara no havíem escrit res sobre les festes nadalenques. Vam repassar els butlletins d'altres anys i ens va semblar que jo ho havíem dit tot. Havíem escrit sobre les velles tradicions paganes del solstici d'hivern, també havíem parlat de l'esperit cristià de les diades; ens havíem preguntat i havíem preguntat a gent de Llagostera qüestions entorn del Nadal: penseu que és una tradició?, un símbol?, és religiós?, potser comercialització? Havíem recollit tradicions populars: des de les nades als tiberis. Ens havíem acostat a altres festes properes: Nit-bona, Nit-vella, Reis, Sants Innocents... Ens semblava que no quedava gaire res per dir, en tot cas no se'n acudia. Llavors algú va proposar: *—per què no parlem de l'estrella de*

Betlem, qui sap si no era el Halley?

No, no ho era, n'estic segur— va dir algú més, i vam continuar parlant tot buscant noves idees.

En Glacerè

En Glacerè és d'esperit noble i figura dolçament exòtica, tot ell és d'un to marró molt semblant als homes, si bé més petit i d'una aparença més robusta. Acostuma anar nu excepte quan s'acosta a un focus de calor, llavors s'envolta amb molta gràcia amb un immens mantell verd, tapant-se completament, excepte la cara.

Durant molt de temps en Glacerè havia estat convivint amb altres éssers fantàstics just al límit del sistema solar. La vida allà era agradable i fàcil, però el seu esperit inquiet va fer que només hi residís dos milions tres-cents quaranta-tres mil anys.

Mentre va estar a Llindar de Baix —així s'anomenava aquest indret on vivia— va aprendre tot sobre la telepatia. Per això amb els amics es veien poc i quan ho feien no parlaven, sinó que aprofitaven per jugar, fer-se moxaines i contemplar la seva diversitat. Tanmateix alguna vegada cantaven tonades noves que havien après des de l'última trobada. Sovint, abans de tornar-se a separar passaven llargues estones agafats mirant el firmament. Llavors, buscaven, entre els terrossos de gel que formaven Llindar, alguna forma bonica i se les intercanviaven.

Un dia d'aquests, tot mirant el cel, van decidir que farien un llarg viatge, cada un d'ells en direccions diferents de l'espai, per tal de conèixer una mica més l'univers. Alguns emprendrien viatges dels quals els era impossible tornar, però amb una mica de sort trobarien altres viatgers o altres éssers i en tot cas mai deixarien de comunicar-se entre ells. Aquell cop ja no es van despedir i durant cinquanta mil anys van preparar el viatge i tots plegats van construir les naus que cada un

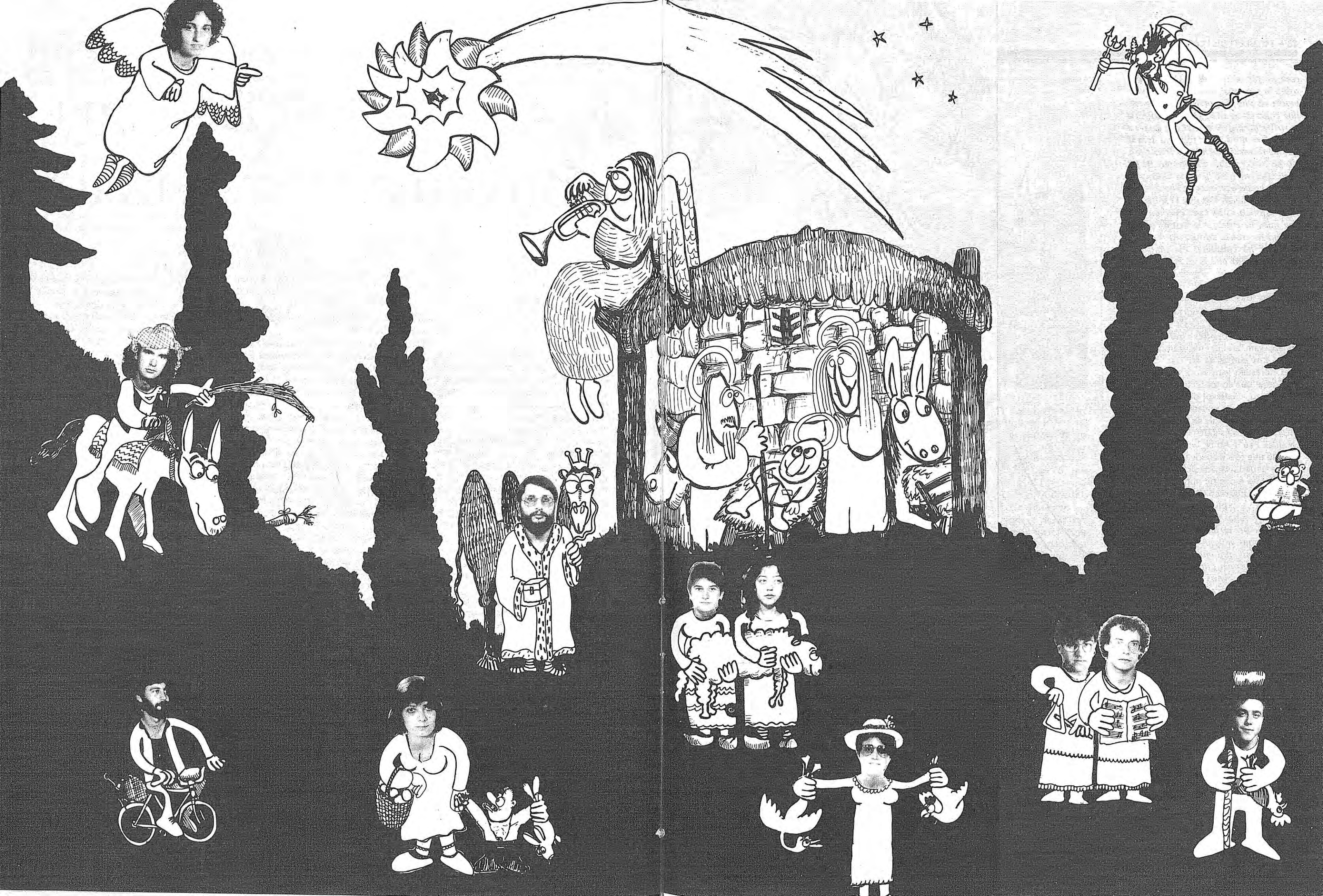
necessitava.

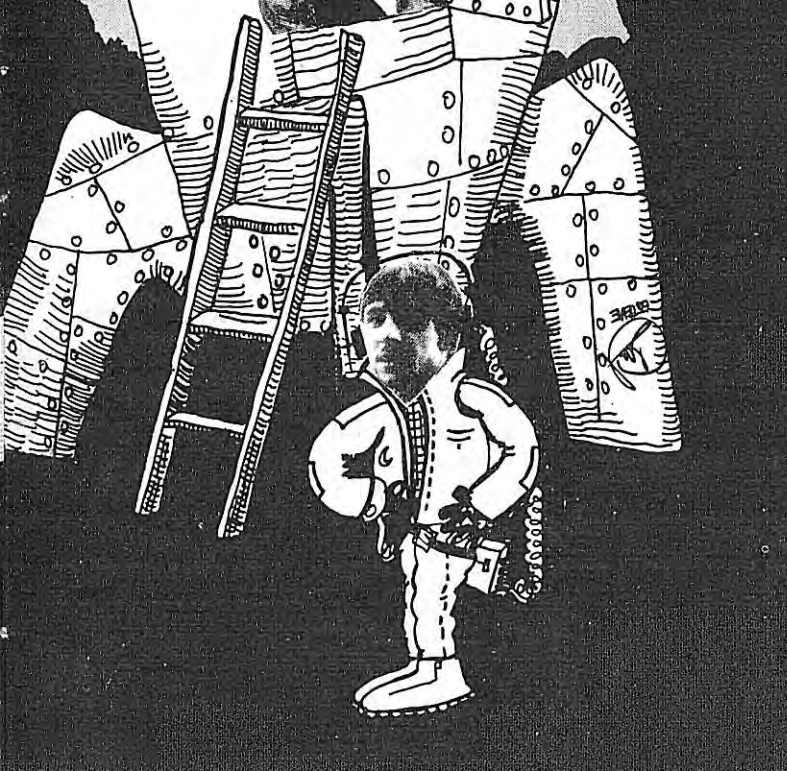
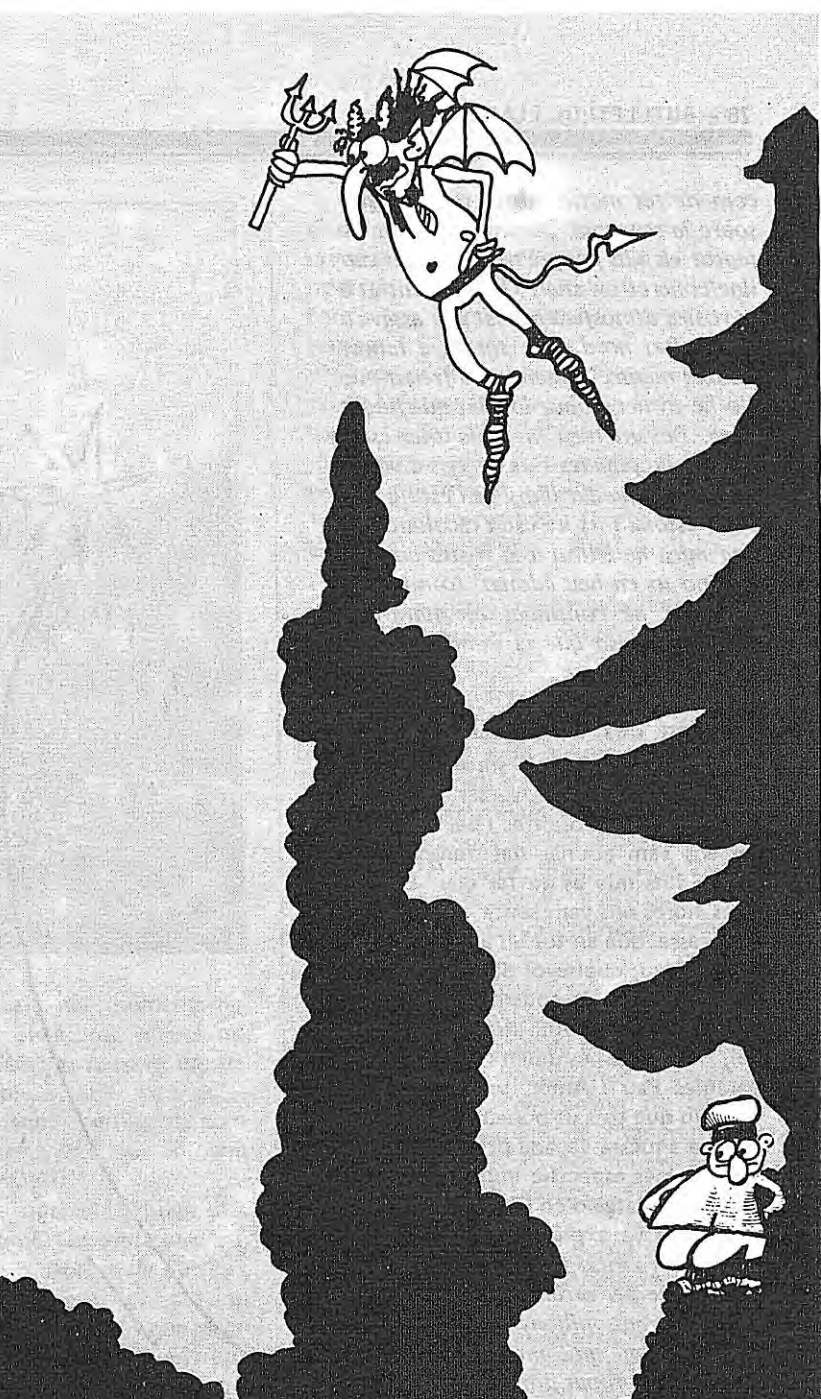
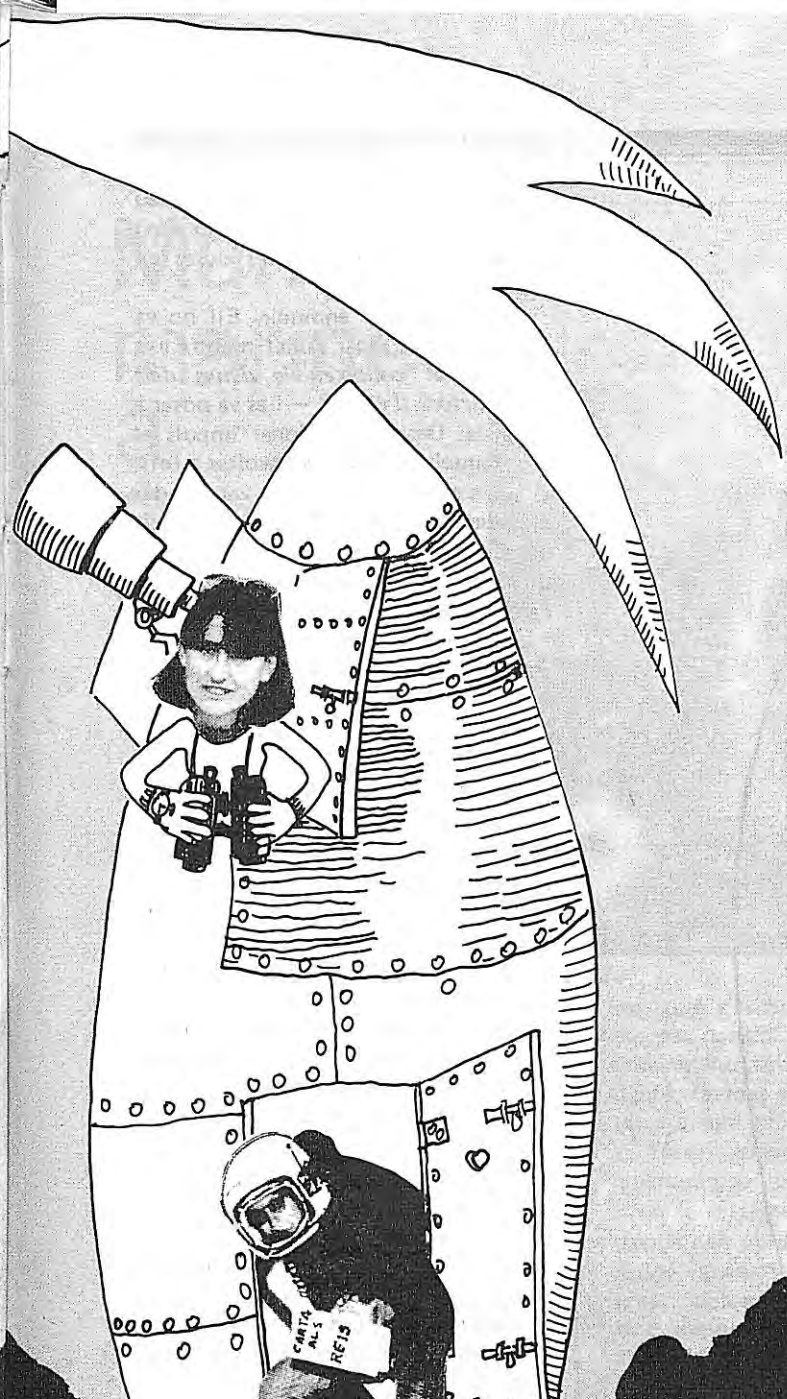
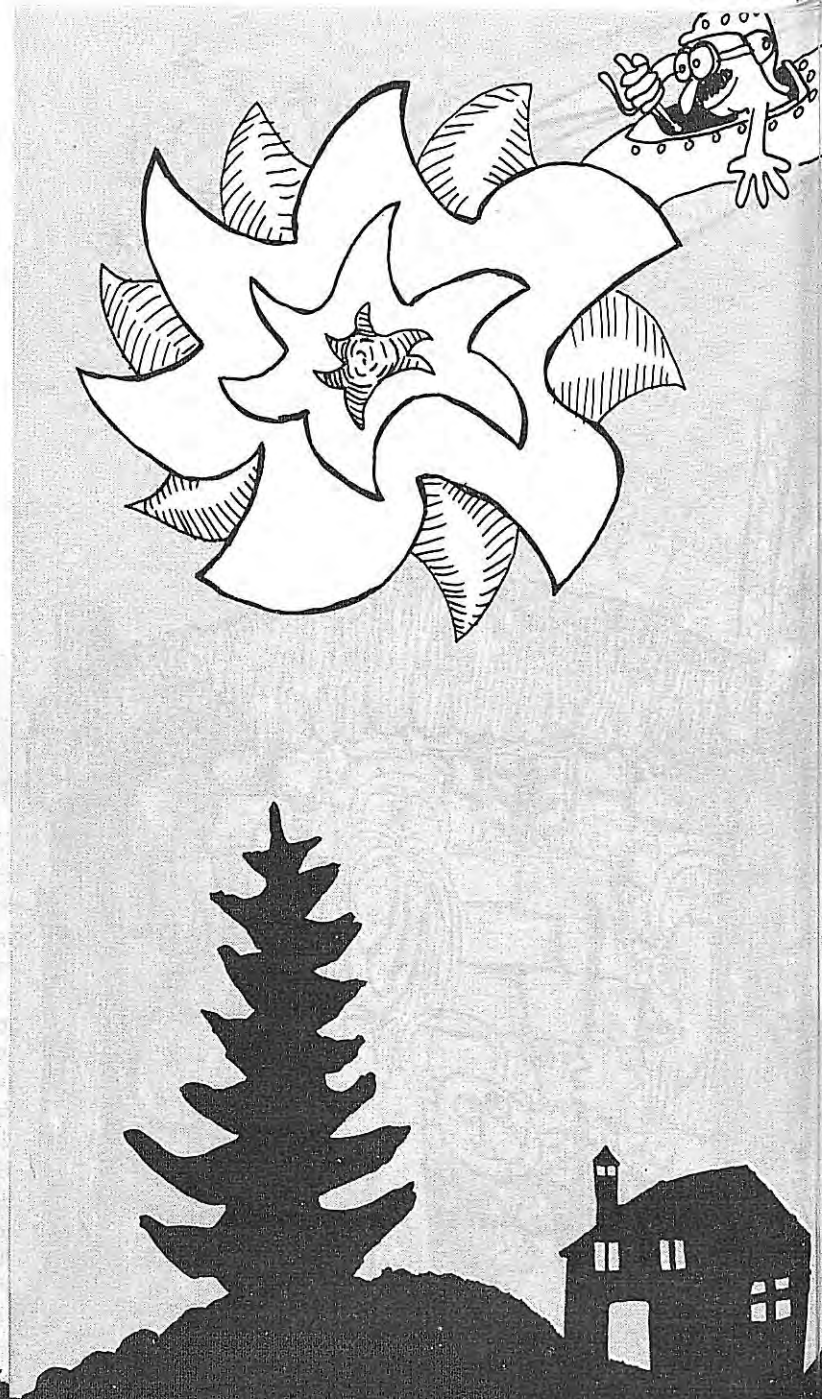
La nau d'en Glacerè era una bola d'uns pocs quilòmetres de diàmetre feta de materials primogènits i gel d'aigua i amoníac, entre altres. Aquesta no estava pas preparada per sortir del sistema solar com moltes dels seus companys. De fet, després de tants d'anys de viure a Llindar mai s'havien dirigit cap al sol i van decidir que un s'hi quedaria per conèixer bé la zona.

Així fou com un bon dia, en Glacerè, assegut dins un petit foradet de la bola, va començar a viatjar pel sistema solar. A la nau hi havia tot el que ell necessitava materialment. De fet, era com si s'hagués endut un petit tall de Llindar. En les trajectòries més internes, aquest es recobreix d'una espessa coma gasosa amb petits terrossos de gel que donen una bellesa extraordinària al que s'ha convertit en la seva casa. Quan s'acosta al sol la coma es deforma de manera que alguns gasos comencen a desprendre's tot allunyant-se del sol. Mentre, per altra banda, l'atracció gravitatòria fa que una altra part de la seva envoltura s'inclini cap al nostre astre rei. A vegades, aquestes dues cues es tornen a subdividir i s'enllacen de manera que sembla una immensa cabellera, sempre inclinada cap al sol, malgrat la nau s'allunyi d'aquest.

Un incident inesperat

Ja era ben entrada la nit i encara no ens havíem decidit per quin aspecte del Nadal tractar. No sé com, vam tornar a parlar de l'estrella de Betlem i va ser així que ens vam adonar que la veu que havia assegurat que aquesta no era el Halley no era de ningú de nosaltres. No vam tenir temps de comentar la nostra sorpresa quan vam veure el que de seguida sabríem que era en Glacerè, que saltava sobre la taula. *Em dic Glacerè —va dir— i el que vosaltres anomenau cabellera (coma) Halley és la nau en què jo viatjo. Aquesta nit m'he deixat relliscar, tal*

com he fet moltes altres vegades, per sobre la seva cua. Durant la caiguda he tancat els ulls perquè no volia triar cap lloc concret on anar. Quan he entrat a la vostra atmosfera he vist que estava a l'hemisferi nord i he tornat a tancar els ulls mentre començava a frenar-me. No he tornat a obrir-los fins que he fet terra. Davant meu hi havia unes escales, les he pujades i us he vist a vosaltres. M'he quedat lluny de l'estufa una bona estona i us he estat escoltant. Fa una mica he entrat a la vostra conversa i no us en heu adonat. Jo no m'he mogut i he continuat escoltant-vos, però ara penso que ja és hora de què em deixi veure.

El món des d'un mantell

Aquella nit no vam sortir del local, la nostra coneixença va ser tant enriquidora, per a nosaltres i per a ell, que no ens vam adonar del transcurs del temps fins que es va fer clar. En poques hores ens vam sentir canviar més de pressa que en tot un any.

Si voleu, qualsevol dia que ens trobem pel carrer us podem explicar moltes coses, però avui, just abans de Nadal, quan arreu es diuen i s'escriuen les paraules Pau i Amor, volem explicar-vos allò que tots us podeu imaginar però que aquesta vegada podem escriure amb un pes específic important degut al testimoniatge d'en Glacèrè.

Ell ens va explicar: *Els meus companys han visitat indrets tan allunyats d'aquí que per arribar-hi han hagut de viatjar durant milions d'anys a quasi tres-cents mil quilòmetres per segon. Ells s'han apropiat a milers de sols, en cert sentit semblants al vostre, al voltant dels quals hi giren planetes com és ara la vostra terra. Fins i tot en alguns, per què no?, hi ha vida semblant a la de l'home. Entre aquests planetes el nivell de descoberta feta pels seus habitants és ben diferent, tal com diferents són aquí a la terra la vostra comprensió del món a la d'un poblat indígena de l'Amazones.*

Llavors es va parar, va pensar una estona i va continuar: *—Sí, és com si el que passa aquí es repetís a gran escala. Aquí a la terra s'han perdut grups ètnics sencers i a l'espai la vida a diferents planetes ha estat destruïda. De fet, el vostre pes dins d'aquest univers no és massa diferent al que pot tenir una tribu a la terra. Per tant, la vostra destrucció no és impossible. De fet, en Gorsalü, un amic meu, —explicà— ha presencià l'autodestrucció de la vida en un planeta. Això va passar a principis del seu viatge i encara no s'ho*

ha pogut explicar, però —llavors la veu li va tremolar— jo tampoc m'explico la direcció que prenen les coses en aquesta vostra terra.

Nosaltres vam enmudir. Ell ho va veure i ens va picar l'ullet mentre ens preguntava: *coneixeu la dansa dels constructors d'estels?* — i es va posar a ballar-la. Després va donar impuls al seu mantell perquè ens envoltés a tots. Quan les vores es van tocar van quedar afegides. Llavors l'extensió del teixit començà a augmentar i ens vam trobar dins d'un immens globus verd. Teníem calor i ens vam treure la roba. Durant tres dies vam donar la volta a la terra. Ens vam entristir com mai ho havíem fet abans.

A la fi, un adéu

De tornada, en Glacèrè només es va quedar un dia més amb nosaltres. Quan va marxar, cada un li va donar una cosa diferent: un rierenc, una talla de fusta, la carcassa d'un eriçó de mar, una rosa del desert... Ell no ens va donar res en aquell moment però en poques paraules ens va recordar el que gràcies a ell havíem descobert durant aquells cinc dies. *Sí —va dir— jo penso que estimar és entrar en diàleg. No se sap pas per endavant, fins a quines exigències i a quines opcions això ens portarà; no se sap pas, tampoc, a quines comprensions del món això ens obrirà. Tot depèn de la profunditat del diàleg.* Per a nosaltres allò va ser com una petita pista per on començar.

Seguidament ens vam abraçar un cop més i quan menys ens ho esperàvem va fer un gran salt sortint impulsat cap a la cua de la seva nau. Vam agafar el llargavistes i el vam veure arribar a la cabellera del Halley. Es va quedar allà, assegut mirant cap avall, durant dues hores. Nosaltres també vam restar durant tota aquesta estona, callats, mirant cap amunt. Després es va aixecar i va començar a caminar cap a la nau per sobre la cua de gasos i gel. La claror del dia ens va privar de veure'l arribar a dalt. Però just un moment abans de què acabés de desaparèixer encara algú de nosaltres va dir: *Glacèrè, Bon Nadal!*

Sí vosaltres quan sortiu a fora veieu el Halley, saludeu-lo i si quan poseu l'estrella sobre l'arbre us recordeu d'ell, ben segur que estarà molt content.

Ah! i si per aquestes festes teniu ganes de viatjar, recordeu-vos que aquest any Betlem tornarà a tenir estrella.

Mànegues marines a Sant Feliu

*Sant Feliu de Guixols,
el 6-9-1965.*

Devia ésser per allà l'any 1925, quan jo narro aquestes impressions, que jo anava fent viatges d'aigua de Panedes a Sant Feliu amb un carro i una mula que havíem comprat a Girola.

Aquell dia era mig núvol quan jo a peu seguia el carro a la costa d'en Pi, havia decidit pujar de nou, i, ja a les envistes de Sant Feliu, tot el camí venia de baixada. Però als pocs moments d'haver agafat les brides, la mula de sobte va aixecar les orelles i feu una rebufada estranya, va revirar el carro tant de sobte que l'aculà a la cuneta sense adonar-me temps més que de saltar a terra, estranyat d'aquella acció de l'animal. Què li passava? Aparentment no hi havia motius; posava les orelles endavant amb una direcció fixa.

Vaig amoixar-la ja que la notava nerviosa. Amanyant-la la vaig arriar novament animant-la i conduint-la pel morro. Essent de nou sobre la carretera d'una manera quieta i normal, en mirar cap a la població de Sant Feliu vaig reparar en el cel força tapat per uns núvols baixos amb una mena de claror llustrosa en direcció al molí de ses Forques. Serien cap a les onze del matí quan la mula essent en front de can Pon-grau, ni xiulant va voler beure a la samal del carrer, a més caminava amb visible desgana i dirigint altre cop les orelles cap aquell indret de llevant.

Jo vaig notar en mi mateix una cosa estranya, una angoixa i pesantor com aciarament; aquell cel entelat, bo-

rós, que s'espessia per moments no era pas natural. Els arbres, quietes, no movien llur fullam, ni passava un alè d'aire, la mar més aviat fosca i quieta; era una bonança inquietant, com si fossin moments crítics, en què amenaça una tempesta.

A la mar, ni una vela, ni una sola gavina pels voltants. De sobte vaig observar núvols amb aspecte de butllofa gran... colosal i negra en forma d'embut inquiet i bellugadís, que s'inflava..., s'inflava baixant com una trompa cap a l'aigua. Llavors vaig aturar l'animal prop del passeig. La gent estava abocada materialment a la platja mirant i admirant el fenomen natural.

A sota mateix de la trompa, d'aquella mena d'embut s'hi va formar inquiet i estofada una boira espessa voltada amb moviments oscil·lants de rara forma, prenent contacte amb la mar i bellugant-se, canviant de lloc i de gruixudària.

Era una tromba marina ben característica i definida. Em vaig endinsar entre els badocs, bé i escoltant el que deien, alguns amb admiració, altres amb comentaris més naturals ja que havien vist altres d'aquest fenòmens de la naturalesa.

—*Són fantasies del cel*, —deia un.

Cada un dels espectadors deia la seva. Mentrestant, una altra inflor es formava més a prop del moll, com un núvol espès que semblava ser un serpent monstruós, blavenc i espectacular.

Era una altra mànega que era formada com per fer la competència a la primera, la qual s'empetitia fins a l'extrem de trencar-se, oscil·lant i retrobant-se per afegir-se, engruixint-se novament.

Això va durar bona estona, i a no tardar n'aparegué una altra al lluny, cap a l'indret de S'Agaró, ja més endins del mar, allunyada i menys visible, però inquieta com les altres dues, desfent-se i tornant-se a afegir un cop i un altre d'una manera molt curiosa.

Era una vista entretinguda veure les masses d'aigua entre remolins al cel, majestuosament, com si juguessin entre cel i mar en forma de grans embuts confusos en l'espai, ara al cel, ara a flor de l'aigua, tan aviat allunyant-se com atensant-se cap a terra; tant s'aprimaven i desfeien com es refeien i tornaven a engrossar-se. Era la primera vegada que jo contemplava aquests meteors i recordo haver llegit que per trencar-los en ocasions hi havien engegat l'artilleria.

Mentre me n'entornava de la platja a cercar la mula i el carro, una dona explicava a un grup de gent que ja de bona hora del matí havien aparegut dues mànegues del costat de Sant Pol i sort de Déu que no atraparen els llaguts d'es sardinals que tornaven de la pesca, bé prou que aquí se'n passava ànsia.

—*Prou que la Rosa Balam les ha tallat a temps amb ses oracions, però s'han rebrotat.*

—*Jo hi tenia es meu home* —contestava una altra—, *i per un voler de Déu s'ha salvat, ja que han estat a frec de què els tombés l'embarcació. La mar és així de capriciosa i si s'embarcació va a raure a sota es seu embut, és capaç d'enfonsar-la amb un sant-i-amén.*

Mentrestant les tres trombes marines anaren desapareixen ara una..., ara l'altra..., ara l'altra..., i el cel s'anà aclarint poc a poc, però el dia semblava malaltís. El cel afebrat i melangiós, sense cap soroll ni ventada, com si la Naturalesa hagués perdut la seva gràcia, la seva sensibilitat. Me'n vaig anar aquell dia a la meua feina amb pena, amb una angoixa inexplicable, com faltant-me l'aire i el sol natural d'una diada normal.

(Nota: Fins al setembre del 1965 no vaig veure i fer foto d'una altra tromba marina a Sant Feliu).

El Nadal altruista del Sr. Rius

—D'aquest any no passa!!

Resultava evident que el propietari de RIUS S.A. es sentia satisfet de la seva contundència. La família cal dirigir-la com l'empresa, sense vacil·lacions, emanant autoritat, afermant-se en les decisions. Tant se val si són o no raonables, cal sostenir-les com si hi anés la vida.

Vet aquí el principi sagrat de tota la nissaga dels Rius i el resultat d'aquesta filosofia, que ells acostumen a resumir en una sola frase "No és convenient donar oportunitat a la rèplica", era una empresa amb més de cent-cinquanta anys d'història als seus calaixos.

—Sóc un home, vosaltres em coneixeu sobradament, profundament religiós, de conviccions sòlides. El canvis, la postmodernitat i altres ximpleries res tenen a fer amb les meves creences. Estic decidit. Aquest Nadal escudella i un pobre a taula. És un precepte al qual m'obliga la tradició catòlica que des de petit professo.

A fe que el Sr. Rius se'l veia cofoi després d'aquests moments de grandi-

loquència. És allò que anomenen el plaer de la coherència, la connexió entre l'esperit i les pròpies accions.

Havia decorat les últimes paraules amb un posat sacerdotal, aixecant els ulls i dibuixant un gest a l'aire que davant un auditori més predisposat hagués deixat clar que no existia rèplica possible.

No era, però, d'aquest tarannà l'auditori que el rodejava. A la seva família no l'impressionava el lirisme i si bé coneixia sobradament l'obstinació del seu pròcer, intentava a la desesperada dissuadir-lo d'aquella idea que tots coincidien en qualificar com desavinent.

—Passi això de l'escudella, però un pobre... un estrany a casa... segurament serà un delinqüent.

—Amb el pessebre, l'arbre i quatre garlandes ja complim. Aquest any si us sentiu especialment sentimental, farem un extraordinari i ens engolirem l'escudella, però convidar un miserable seria ridícul i excessiu.

—Però pare, no veus que els pobres no es reten i emanen olors poc es-

caients per a un dinar familiar.

—Pare, escolta, això ja no es porta. Els temps han canviat. Estem a finals del segon mil·lenni i no en el 1900. Els reis ja no regalen bitlles i cercles sinó ordinadors i madelmans. Les famílies ja no es reuneixen per desgranar el rosari, ara miren els adulteris de Dallas.

L'àvia en canvi, prop propensa a les aliances familiars, acostumada a anar per lliure, tenia idees pròpies al respecte, i amb certes condicions trobava el propòsit prou engrescador.

—A mi em sembla bé, però que sigui un vellet de la meua edat. Precisament en tinc un d'ullat —que a vegades veig escorcollant les escombraries— que ben net i polit faria el seu goig.

Havia arribat el moment d'aquell cop de puny damunt la taula que el Sr. Rius sabia utilitzar tan oportunament i resolut.

—Ningú us ha demanat consell! M'he limitat a comunicar-vos la meua decisió. El que en una diada de tanta significació no vulguí compartir generosament les menges amb un infeliç és ben lliure. Però no cal que passegi mai més la seva presència per aquesta casa. El pobre l'escolliré jo, i que quedi clar que convidaré el primer que trobi. Per finalitzar només afegiré que estimant-vos com us estimo, si haig de triar entre la família i al consciència, em quedo amb la consciència. No se'n parli més.

I no se'n parlà més. Arribà el dia de Nadal i el Sr. Rius habilitat amb les seves millors gales sortí el carrer disposat a fer rei per un apat al primer indigent que el destí li posés a l'abast.

No obstant, semblava que l'atzar no es mostrava partidari del seu altruisme. Amb els cents d'infeliços que l'atur, la crisi i les reduccions de plantilla han generat, el primer que donava la imatge suficientment deplorable li refusà el convit tot arguint que, havent menjat el dia anterior, si avui hi tornava l'aparell digestiu podia no suportar-ho per manca d'hàbit, o en el millor dels casos, malacostumar-se. El segon intentà treure partit de l'interès que el Sr. Rius palesava, negociant amb progressió descendent la seguretat d'almenys quatre, tres, dos apats o bé dinar i berenar. El nostre prohom esperava més entusiasme i considerà indignat el regateig.

I quan ja mormolava que els pobres ja no són el que eren i començava a resaltar-li carregosa la seva obstinació i coherència, a la tercera, com adverteix el tòpic, anà la vençuda.

Un pidolaire abatut, capbaix, avergonyit, semblava la persona adequada i era la persona adequada. Encaixà dòcil i humil, com marquen els cànons

del pobre de mena, els cops benèvolos que el Sr. Rius li destinà al seu lloc i com un gosset, mansament, el seguí fins casa seva sense pràcticament articular cap mot.

Li destinaren un plat al costat de l'àvia que, immersa en les brumes de la senilitat, d'ençà l'arribada del convidat coquetejà com si aquell submís mendicant fos el mateix Glark Gable.

El dinar va rutil·lar plàcidament, sense la més lleu tibantor. La família s'havia resignat al tràngol i s'esforçava en engolir-lo de la manera menys traumàtica possible. La presència del captaire gairebé ni es notava. De mans que era ni tan sols feia mala olor.

El Sr. Rius, categòricament i absoluta felicitat, aixecava l'esguard del plat per contemplar-lo, com l'artista admira la seva obra mestra. Es sentia joiosament congruent, fidel amb les conviccions i harmoniós amb la seva consciència.

Així s'arribà als postres, el moment reservat al precepte inviolable de la sobretaula: la conversa.

* * *

Arribat aquest punt em prenc la llibertat de fer una pausa en la narració i tota vegada que em consta que vostè, perspicax lector, ja s'ha adonat que aquesta història sorgeix de la modesta imaginació del sotasignat (sense descartar naturalment la seva versemblança, o que fins i tot, qui ho pot saber, hagi estat viscuda per algú i nosaltres no en tenim notícia) em permetré la llicència de dialogar breument amb vostè i oferir-li la possibilitat de dos desenllaços absolutament diferents, a elegir segons les seves preferències.

Si és vostè un lector compromès que confia que de l'entrellat en sorgirà una lleugera censura a l'actitud del Sr. Rius li recomano el primer dels finals.

Si en canvi, vostè és de la mena de lectors que l'únic que pretén és finalitzar ràpidament i feliç la pàgina i anar per una altra, sospito que agrairà més la segona solució.

* * *

PRIMER DESENLLAÇ

El Sr. Rius estava segur de tenir un peu a la pàtria celestial però volia arrodonir aquella jornada singularment grata amb una de les seves dissertacions sobre ètica, decència, coratge i empena.

Aquell home era l'interlocutor idoni. Amb seguretat no oblidaria mai més els seus consells.

—Vostè encara és jove, no us heu de resignar a aquesta situació. La vida és dura, cal ésser audaç i valerós, tenir trmp per guanyar-la. No es desanimi, el que ha de fer és cercar una feina.

S'ha de treballar.

—Sí Sr. Rius, prou que ho sé. Precisament això és el que he estat fent al llarg de vint-i-cinc anys en la seva empresa, justament fins el dia que vostè va decidir reduir plantilla i a mi, conjuntament amb quaranta-nou més, ens va acomiadar.

Aquí s'acabà l'àpat, el convit, la bona obra i la complaença del nostre filantrop. Emmurriat arplegà el miserable pel braç i sense ni tan sols permetre-li que deixés la cullereta del cafè, l'arrossegà fins a la porta i porta enfora.

—No teniu cap dret a destrossar-me la diada!!

Centèssimes de segons després de la frase, el Sr. Rius tancà la porta amb tanta força que tot el carrer trontollà. Segons més tard l'obrí novament, es dirigí tot remugant fins al captaire, li arrabassà la cullereta, que aquest encara mantenia distretament als dits, i la tancà de nou: ara sí, definitivament.

SEGON DESENLLAÇ

El Sr. Rius havia finalitzat la seva dissertació sobre ètica, decència, coratge i empena.

—Ara que segons sembla em dona l'oportunitat de dir la meua —feu el convidat— vull aprofitar per agrair-li l'àpat, que val a dir-ho, ha estat esplèndid, però si em permet marxaré tot seguit. Quan vostè m'ha arrossegat sense donar-me possibilitat d'oposició fins la seva acollidora llar, un servidor feia uns minuts que havia conseguit sortir miraculosament sa i estalvi d'uns magatzems on la multitud ensalvatgida per poc que no m'aixafa, tot seguit un cotxe, el conductor del qual deuria tenir molta pressa, m'ha llençat al damunt tota l'aigua d'un bassal i sense donar-me temps a recobrar l'alè, una trepa de nens que corrien darrera el Papa Noel dels magatzems m'han abatut deixant-me a la vorera de la manera tan llastimosa en què vostè m'ha trobat.

Ara, si em permet, els deixaré que la meua dona deu estar preocupada.

Moviments innovadors culturals a Catalunya

Als homes que sentim inquietuds culturals i de llibertat, ens plau molt assabentar-nos del que passa al món. En aquest sentit, temps ha, vam preparar-nos més del correntment hom podia aprendre en un poble petit com el nostre. Per això a molts joves d'antany ens calgué llegir molt per obrir nous coneixements humans que esdevenien tan puntals en la civilització occidental. Aquell coratge i comportament va fer possible esborrar molts esculls que indefectiblement havien quedat, en finir els estudis escolars. Començarem pels pensaments que hi havien de més fama mundial i que s'expressaren tan bé a Europa. Però no oblidarem mai llegir els talents més importants del nostre país, els quals van seguir un procés evolutiu per compaginar l'enllaç des de la Renaixença en altres moviments culturals. És evident que s'experimentà un progrés considerable a favor de les lletres catalanes. I tota aquella noble activitat, molta part de la nostra generació juvenil l'estudiàvem a casa. Al Casino Llagosterenc, tots compartíem debatent-la amicalment per a comprendre millor, l'abast de la complexitat, car aspiràvem veure un món més idela. Ara glossarem en forma d'exposició els homes catalans que més hi contribuïren.

Mossèn Cinto Verdaguer fou el capdavanter més eminent per a la recuperació de l'idioma en el període de la nostra Renaixença. Els seus mots foren d'una bellesa insuperable, ja que les seves produccions poètiques culminaren il·luminant l'aurora per a l'avenç notable de cara al futur!

Joan Maragall expressava les seves idees modernistes o romàntiques meravellosament. Va crear la teoria de la paraula viva amb la seva poesia espontània. Per això féu grans realitats populars. Es va distingir usant la nostra llengua, perquè creia que tenia molt a veure amb la cultura i amb el bon sentit català. Per altra banda, totes les seves produccions i actituds que solia emprendre, les comportava amb gran

E. Ramonet Ll.

intensitat i amb capacitat inigualable!

A Joan Pijoan se'l considera el descobridor més important del Romànic. Ho féu desenterrant en aquells pobles del Pirineu, tot el que hi havia estat tan ben representat. Allí hi trobà les obres immortals, més genuïnes i més valuoses, que avui en dia figuren al Museu Arqueològic de Barcelona. Totes aquelles troballes de pintura i d'escriptura les va classificar ordenadament i en va fer un estudi profund. Va recopilar-les en uns plecscs escrits per editar-ne un llibre de la història del Romànic. Heus ací l'anècdota que vaig llegir l'estiu passat sobre aquests escrits: "Un dia, en plena guerra civil espanyola, a un despistat del Museu que no sabia el valor científic que tenien aquell gruix de papers, li va passar pel cap tirar-los a l'estufa per escalfar-se".

En finir la revolta i trobar-se en Pijoan a París, fou requerit per en Cambó perquè tornés a escriure aquell treball tan òptim del Romànic. I obeïnt aquell pregon insondable es posà de nou a escriure'l. Però en ser invadida França per Hitler, resultà que el tornaren a destruir. Posteriorment, trobant-se en Pijoan instal·lat al Canadà, en Cambó, que havia estat un bon català, li tornà a demanar que procurés fer aquell assaig tan magnífic que ja havia fet dues vegades". Sortosament, ara rau en forma de volum als prestatges de la Biblioteca de Barcelona. També en Pijoan va col·laborar moltíssim per ajudar a engrandir amb profusió la cultura nostra. La seva magna obra és: "Summa Artis" de disset volums. Poques llengües tenen una obra tan exhaustiva sobre el Romànic!

Eugeni d'Ors fou el qui fundà l'escola orsiana que esdevingué de gran fama, creant-hi el cèlebre "Glossari", a més, la seva obra es caracteritza per conceptes filosòfics acompanyats de judicis artístics. Es diu que aquella filosofia orsiana així tan esplendorosament i amb tan d'esclat, perquè venia a representar com una mena de sentiment d'expressió d'un poble, el qual començava a flotar visiblement al país: la prosperitat. Però a Eugeni d'Ors li va passar un fet desagradable del que va quedar resentit empreu. I si el nostre país és pròdig en seny, en aquells moments, se'n mostrà excessivament mancat, perquè ningú agafà la iniciativa de l'arranjament, la qual cosa ocasionà un canvi radical de postura extrema: l'entrega total que tenia per

difondre la cultura catalana, va passar a la castellana. Es va perdre definitivament l'escola orsiana.

Podríem explicar que en aquells moviments culturals també hi contribuïren figures inesborrables immortals que enaltiren la civilització catalana per les seves poesies i proses d'exactes valoracions humanes, com foren per exemple: Josep Carner, Guerau de Liost, Josep M. de Segarra i molts altres escriptors il·lustres que van viure al país. S'ha de convenir que tots plegats feren grans esforços per eixamplar els coneixements humans. I amb les seves edicions continuades de llibres que s'anaren publicant assíduament, l'expansió de les lletres i de les arts a la nostra terra, agafaren un àmbit d'aspecte regeneratiu transcendent!

El canvi polític a Catalunya

L'any 1906, el senyor Prat de la Riba enceta una espècie d'autogovern restringit català, el qual li va permetre fer la plataforma per a glossar-hi les diferents tendències polítiques i culturals. Per això va néixer de nou l'anhel de la llibertat condicionada. Des de la Mancomunitat, el senyor Prat es movia amb l'esperit dotat d'un art polític viu i subtil, el qual li autoritzà poder fundar escoles, ateneus de caire social i conjunts de carreteres. El més interessant va esdevenir l'any 1907 amb la fundació de l'Institut d'Estudis Catalans, car fou l'eina més adequada per poder ordenar i modernitzar la nostra parla i ampliar l'engrandiment cultural del país. La inspiració, la idea i l'esperit per crear aquella institució científica, va eixir d'en Josep Pijoan, el qual va intuir tal com havia de rutllar. Es diu que la va presentar amb entusiasme a en Prat de la Riba, el qual, després de pensar-se-la i estudiar-la, va fer-se-la seva. I com que era el President de la Mancomunitat de Catalunya la posà en marxa de seguida. Per això molt aviat va sol·licitar del gran mestre Pompeu Fabra que es fes càrrec de dirigir la branca de la filologia de l'Institut. El senyor Fabra, amb el seu escrupulós guiatge va eixir-ne'n admirablement. Com que havia creat la seva gramàtica catalana i més endavant el Diccionari de la Llengua Catalana, va resultar que amb aquells conjunts d'elements essencials va ser possible corregir la parla i escriptura.

Es podria ampliar molt el procés evolutiu excepcional, positiu i qualitatiu que es va viure a primers de segle. És perquè va estar pensat i perfilat

amb cura per uns homes intel·ligents, honestos i treballadors. I és de remarcar que aquella herència que ens van deixar beneficià tant que, fins i tot a la dècada dels trenta, Catalunya comença a veure's equilibrada culturalment com altres pobles d'Europa, cosa que ocasionava un noble orgull. No hi ha res millor, al·lucinant i agradable al món per a l'individu, que crear coses dignes per l'avenç de la Humanitat!

Josep Vila
Novembre del 1985

Parlem de Catalunya

Reprement la meua modesta narració de la nostra història nacional, ens trobem ara a l'acabament del segle tretze just a la fi del regnat del rei Pere III el Cerimoniós, el darrer dels quatre reis seguits que forjaren el període més esplendorós de la nació catalana.

Per fer-vos amb una noció rica d'aquest extens període, orgull del nostre sentiment català, reproduïm el text escrit d'una nostra història: Durant més de cinc segles, els prínceps del Casal de Barcelona, descontents de Guifré el Pilós, van regir els destins de Catalunya. Poques vegades ha produït la història una dinastia tan abundosa en altes figures. Hi hagué grans conqueridors, grans polítics, homes de lletres i homes de ciència. A vegades algunes d'aquestes qualitats es van aplegar en un sol monarca. Els noms de Ramon Berenguer II el Vell, Ramon Berenguer III el Gran, Ramon Berenguer IV el Sant, Jaume I el Conqueridor, Pere II el Gran, Jaume II el Just i Pere III el Cerimoniós, per no citar sinó les figures més excelses, són els que més destaquen en la llarga carrera de comtes i de comtes-reis.

També poques vegades ha produït la Història una dinastia tan íntima i amorosament compenetrada amb el seu poble. Catalunya fou per als prínceps del Casal de Barcelona "la terra beneïda, poblada de llibertat" com l'anomenava Pere el Cerimoniós en una hora de perill. Fou llur pàtria, fou el centre i el cor de llur imperi, i la llengua catalana fou la llengua que tots ells parlaven. I, si Catalunya va seguir-los amb entusiasme en totes llurs empreses, també ells van adreçar tota llur política a la major glòria i profit de Catalunya. Amb les franqueses i els drets que van concedir als catalans, van fer-ne un poble tan lliure, que Pere III pogué dir, adreçant-se als representants dels seus súbdits reunits a les Corts de Montsó de 1383: "Si esguardats vostres furs e constitucions e vostres privilegis... veurets, que sots los pus francs i lliures pobles del món"; i el rei Martí pogué exclamar a les Corts de Perpinyà de 1406: "¿Qual

poble és en lo món que sia així franc de franqueses i de llibertats ni que sia així si de liberal com vosaltres?"

I de tot això precedent tan enaltidor com acabem d'explicar, n'arriba malauradament la seva fi, ja que mort Martí l'Humà sense deixar descendència —com així detallarem— es viurà un període d'inte-regne de dos anys per arribar finalment al trascendental i funest compromís de Casp.

El detall a explicar referent a la fi de la dinastia catalana, el coneixem de la manera següent: Pere III va ésser succeït pel seu fill Joan I (1387) sofí però aquest un accident mortal en una cacera, donat lloc a què el seu germà Martí l'Humà el succeís a ell (1396). Aquest monarca tenia un fill, Martí el Jove rei de Sicília, príncep cavalleresc i generós. Obtingué una gran victòria en la batalla que tingué lloc l'any 1409, volent posar fi a les contínues revoltes dels sards. Però poc després moria el jovenívol rei de Sicília i Martí l'Humà restava sense successor directe. A no tardar moria també Martí l'Humà (1410).

El Compromís de Casp, fou fruit de les passions i els interessos de prínceps, parents, clergues i estats veïns, en busca tots a mirar de satisfer volers i desitjos subjectius, impossibilitant la bona i concorda solució, que no devia ser altra resultant que l'elecció de Jaume d'Urgell, l'únic pretendent popular en tots els regnes de la Corona, no sols per les seves condicions personals, sinó també perquè els pobles hi veien en ell el legítim successor.

Quant a la designació dels comissaris que haurien d'elegir el monarca, era convingut de què els nomenats fossin tres per cada país —Catalunya, València i Aragó— designats pels Parlaments respectius, però sota la instigació del papa Luna, el Parlament d'Acaunyís els designà i els imposà tots nou, sota l'amenaça d'una guerra civil, agreujat amb el fet de què tropes castellanes envaïen ja Aragó i València.

Es pot comprendre, doncs, que designats d'aquesta forma, la majoria dels compromissaris havien de donar el seu

vot al castellà Ferran d'Antequera. l'elecció tingué lloc a l'església de Casp, el 28 de juny del 1412 consumant-se la designació de Ferran d'Antequera, infant castellà, com a nou monarca de Catalunya, representant també això, un canvi de dinastia.

Fou el valencià Fra Vicens Ferrer, destacat partidari de Ferran d'Antequera, qui va anunciar el resultat de l'elecció a la gentada reunida davant l'església de Casp. Aquesta sentència va produir una gran decepció a Catalunya. El Comte d'Urgell considerant-se injustament desposseït, s'aixecà en armes sense cap resultat positiu, morint empresonat a Xàtiva el 1433.

Aquest és a grans trets, el procés del tan transcendent per a la nostra història nacional compromís o sentència de Casp, fet amb tota versemblança fou un dels que més ajudaren a l'inici de la decadència de la nostra grandesa i personalitat nacional.

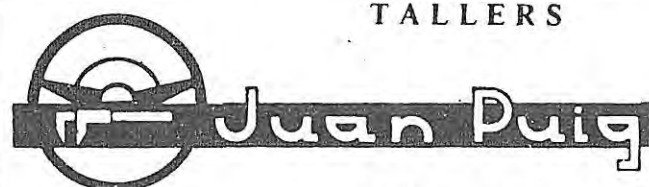
Francesc Favilene

Llagostera, desembre del 1985

(Seguirà)

Passeig Romeu, 2 - Telèfon 83 01 41

SERVEI DE GRUA

Ctra. de Tossa, 13
Telèfon 830-389

LLAGOSTERA
(Girona)

ARA ÉS L'HORA DE COMPRAR

Cases de Protecció Oficial
Grans facilitats de pagament

DIHABSA ADMINISTRACIÓ, S. A.

Fivaller, 20 - Tel. 83.09.00

LLAGOSTERA

DISC-MUSIC

Discs - •Cassettes• - •Posters• - Bijuteria
Objectes de Regal

VIDEO - CLUB

C/. Comte Guifré, 25

LLAGOSTERA (Girona)

TRANSPORTS **JAPIC**

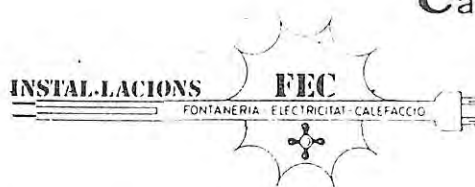
A TOT ESPANYA

Servei de Recaderia de
Llagostera a Girona, a Barcelona

Carrer Girona, 16 i 20
Telèfon 83.01.83

LLAGOSTERA

Els hi ofereix els seus serveis de **F**ontaneria
Electricitat
Calefacció

Cristòfol Colom, 14 - Tel. 83.04.96

LLAGOSTERA

esports-moto-jorma-7

articles per a l'espòrt
cordatge de raquetes i
reparació de patins

carrer dels consellers, 3 - telèfon 83 04 56

llagostera

Construcciones
JOSE
Ramirez

Urbanización «Cal Curt»

Teléfono 83 02 26

LLAGOSTERA

temps i COSES

HISTÒRIES DEL MERCAT

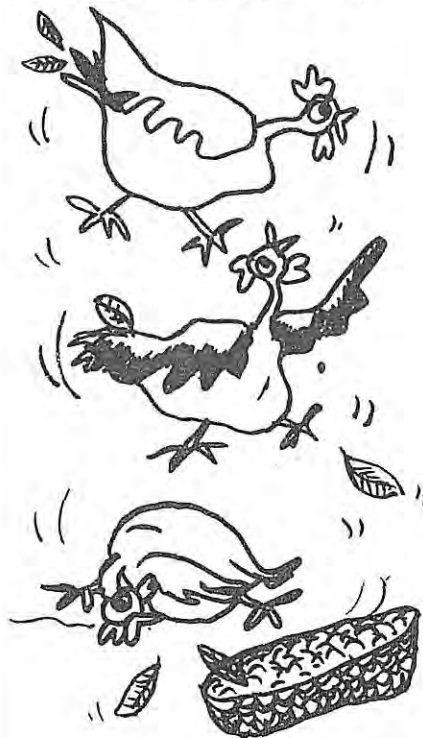
Indubtablement que, el fet d'haver viscut durant molts d'anys en una casa situada en la mateixa Plaça, pot donar-me un cert avantatge en el coneixement de tot allò que passava en un dia de mercat. Ens referim a la Plaça de la qual jo he conegut els noms: "Industria", "República", "España" i "Catalunya".

Un dia de mercat, per als joves, era una possible ocasió per a veure la noia que un tenia llucada, i que, cap al final, almenys, hom podria admirar passejant per entre les parades diverses, o als davants dels cistells de les pageses. Aquest era un bon motiu de joia. L'altre, que aquell torment representat pel llarg devenir dels dies feiners, enyorant el diumenge, potser que el dijous ja en fos una anticipació.

Un dels altres atractius, era repassar els aliments que s'exposaven a la pública admiració. Als ja esmentats cistells de les pageses, segons l'època, s'hi trobava: verdura, peres bullides, formatgets rodons, embolicats amb un drap blanc, fruites fresques: prunes, préssecs, nous, avellanes, i moltes d'altres. Com que amb tot hi ha categories, algunes de les venedores que portaven un gran cove i petits cistells de viandes diverses, eren les que, de bon matí, passaven per les pageses de poca cistella avisant-les dels preus:

—Tu, Carmeta, aquesta mongeta, a menys de quaranta, no les venguis. Si et demanen api, a quinze. I per enveja de les mestresses de casa actuals, direm que les trenta, quaranta, i quinze, no eren pessetes, no. Eren cèntims.

Quan la temporada dels melons, piles i més piles d'aquesta saborosa fruita s'arregleraven pels costats de la Plaça. Més de quatre vaillets, i alguns que ja no ho eren tant, es dedicaven a fer córrer melons. Tot consistia en què un es posés al davant de la pila, fent-se el distret, mentre un altre, posant el peu entre les cames del badoc aparent, feia córrer un meló de la pila que un altre vaillet ja esperava. Després, si no es disposava de gani-

vet, tirar la fruita a terra i repartir els talls.

La gent de la vila, sobretot les dones que treballaven, anaven a Plaça tard. Cap als volts de les dotze, l'animació estava al punt àlgid. Algunes noies que sortien de cosir de la modista o del sastre ja voltaven tot mirant a un costat i a l'altre, no fos que per allí hi hagués quelcom d'interès personal. Les que festejaven feien voltes agafades de bracet davant l'enveja de més d'un. Davant la botiga de cal Titit, taverna i casa de menjar, no hi faltaven mai els admirats Xarlatans, sobre quines activitats i floritures en vaig escriure una bona referència al Setmanari "ÀNCORA", malgrat em deixés el més important i que en pròxim capítol explicaré aquí. Aquest estimat setmanari, com és sabut, es publica a Sant Feliu de Guíxols.

Alguns desvagats, els que ara se'n diuen "parats", que als pocs anys abans de la guerra civil també abundaven, ajudaven els qui montaven llur parada, i els més espavilats fins i tot a vendre ajudaven. De la Costa, sobretot de Pineda, feien el viatge amb carros molt llargs i plens de tot, els hortelans. Saques de patates,

vertaderes muntanyes de cols i bròquils, moniatos, ceba tendra, alls a manats i tota mena de productes de la terra, primerencs. Llavors, en no haver-hi pràcticament regadiu al poble, ni pous, ni menys aquests estris inventats que fan la pluja artificial, tot allò que els hortelans portaven era excel·lentment rebut a les taules i cuines locals.

Escoltant els xarlatans o no massa lluny d'ells, els pagesos mantenien llargues reunions parlant del temps, d'aquesta sequera per culpa de la qual res no collirien. Dels ridículs preus agrícoles, de si la llet, de si els fesols, de si val més que anem aquí, a cal Titit, a fer el got... Fins l'arribada de la muller, amb dos o tres cistells buits, la qual cosa significava que havia fet diners. Aquells mateixos cistells que anaren al mercat per a vendre ous, algun parell de pollastres, una gallina que no volia pondre, un ànec malaltís, ara eren plens d'ampolles d'oli, una llibreta que demanà la nena gran, una llamina per al petit, una terça de sardina, uns paquets de tabac per a l'avi... I només que la mestressa trobés el marit, n'hi havia prou amb una lleu insinuació perquè l'home digués als conterutulis:

—Bé, nois. La companyia és molt bona, però serà hora de marxar.

I els podíeu veure, Plaça avall, molts d'ells, camí de l'anomenada Plaça del Gra, projecte frustat d'una nova entitat venedora, i anys i anys, plena de terra i defecacions d'animals. Com aquesta caricatura de plaça estava composta de pilans de fusta i un teulat metàl·lic, els pagesos lligaven el cavall o l'euga o la vaca que tirava la tartana, el carro, o la carreta de bous, i fins i tot els portaria a casa.

Al mercat, ara és com més animació hi havia. A les dotze, les fàbriques plegaven. Les dones treballadores, les grans, cada dia plegaven una mica abans de l'hora per anar a comprar l'escudella i la carn d'olla. Els dijous era dia d'arròs. Explicarem aquest costum: Direm que menjar escudella i carn d'olla, era un veritable ritu. Pobre del qui passava tres dies sense menjar-

ne..! La dita popular assegurava que si no es menjava escudella cada dia, el perill de malaltia era imminent. Jo, a vegades em preguntava si, per exemple, els alemanys, tan valents i forçuts com eren, també ho devien a la miraculosa escudella, que a mi ben poc m'agradava. Això feia, doncs, que les dones casades, sortint de la fàbrica, s'arribessin a can Mapa, a cal Titit, a can Barraquetes, o a d'altres que no puc assegurar. Crec que, a la carretera, a can Tres, també en feien. I mentre corrien a casa a preparar la taula, l'home es donava una volta pel mercat, i si tenien una mica d'hort, doncs aprofitaven per comprar el planter de ceba o de cols o de bròquil, o de tomates i pebrots...

Els més jovenets ens trobàvem davant del Casino on s'exposaven les propagandes de les pel·lícules. Si en algun dels "quadres", s'hi veia un "cow-boi" amb un bonic cavall, i ramats de vaques al lluny, ja estàvem contents. I si on érem, s'hi acostava una noieta que a nosaltres ens semblava la més bonica del món, doncs mira que ja podíem anar a dinar, i fins la inevitable escudella de la mare em semblava bona.

Grans pilots de tomates i verdures i fruites en mal estat, eren picades per allaus de mosques, mosquits, abelles i abellots. Unes velles escombraven allò que podien. En Venanci, el "Xè", i en "Xerenet", carregaven per aquí i per allà. Un poc més lluny, es veia una parella d'enamorats, molt junts i caminant poc a poc...

Darrera els vidres d'una finestra, un jovenet sentia dintre seu la urpada, la freda urpada de la gelosia...

P. Parés C.

Mirades a un ahir Records pasquals

NADAL

Enmig de papers que portava a la butxaca de l'americana nova, hi havia la felicitació que havia de llegir acabat el bon àpat del dinar de Nadal, als pares, germans, amics, amigues i familiars que guarnien la nostra bonica taula; entre ells hi havia Ella. Tot apressurat i amb cara alegre, tot cofoi, somriure als llavis, m'adreço, i agafo un bonic cartró i dic: "Escolteu-me: Aquest símil pergami és recull fotogràfic dels nostres llavis besant-nos, en un temps que encara dura, encara que d'amagat. També recorda temps d'estudis... somnis... desitjos... il·lusions... i de lluita amb mi mateix per una dona... TU! Ara el que sóc... un home que t'estima i vol, i espera ens amaguem per dir-te Bon Nadal i petonejar-te". Esclat de rialles de tothom, menys de mi i ella, que moixos i enrogits, ens tapàvem la cara amb un mocador bufó i petitó...

Jo, atrafegat i atabalat havia llegit una felicitació per altra, i en posar els ulls sobre Ella, no distingia res.

FIRA DE SANT ESTEVE

"Per la Fira de Nadal la dona que estima, fira el seu xaval".

Deixem la fira en un racó i parlem de nosaltres. El carrer Major, la Plaça de Baix i el carrer de Santa Anna que reposin i recullin força duros" (lloc de la fira).

Avui, ja no em veus ni em mires, som com drogats. Adéu a tots aquells moments apassionats tan nostres. Adéu a aquelles hores en què les nostres carns es fonien com greix d'un amateix canal...

No ha passat res... és ja un joc passat... Tal vegada, un llunyà dia ens parlarem i essent tu la mateixa dona, seràs comprensiva, més entenimentada i més humana.

Recorda: Les ostentacions i "durs" valen poc, val més la bondat i la propietat d'un cervell humanitzat.

Els rals es cotitzen amb astúcia, actes de mala fe i migranya. El plaer és brut i passatger; l'amor i honor no té engany ni temps ni lloc.

Avui no et dic "et dono la mà", et dic "et deixo la mà".

UN CAP D'ANY BELLUGADÍS

Tu te'n vas fora de la nostra terra catalana, jo em quedo. Em reté haver d'acabar estudis. Dintre meu sento un viu neguit... tu.

Ara, ni llargs petons, ni estretes abraçades, solament recors, pensaments i reflexions.

Bon Any, companya.

DIADA DELS REIS D'ORIENT

En passar per casa nostra el tres Reis d'Orient la porta estava fermada, un d'ells donà una mirada pel forat de la clau i no er va sentir ni veure. El segon donà unes quantes ensumades, i el teu fi perfum havia desaparegut. L'últim trucà fortament a la porta i ningú respongué.

Després de donar-se una llarga i trista mirada, unes pesantes llàgrimes esclaten dels seus ulls, dient tot baix, baixet: *Es fora, se l'han emportada, el que volíem deixar-li aquí li portarem al cel. L'estimaven i volien.*

XYZ

COL·LABORADORS

PEIXATERIA PLANA

Tel. 83 02 58

CASA CORTINA - Teixits i Confeccions

Pl. Catalunya, 14 - Tel. 83 05 46

TRANSPORTS PAYRET

Cantallops, 2

PERRUQUERIA MIR

Camprodon, 6 - Tel. 83 04 94

ASSEGURANCES NOGUÉ

Almogàvers, 21 - Tel. 83 01 35

FARMÀCIA SAURÍ

CARNISSERIA AGUSTÍ

Consellers, 2 Tel. 83 02 57

MOBLES i FUSTERIA CATEURA

Músic Aguiló, s/n - Tel. 83 05 12

Carretera Tossa - Tel. 83 09 95

Al Casal una bona sala de teatre

La inauguració de la temporada

El passat dia 17 de novembre, i tal com estava anunciat, va tenir lloc l'esperada obertura de la temporada al teatre/cinema del Casal. I va ser una inauguració sonada; no es va pas fer amb grans discursos, ni amb bons aperitius. Simplement amb unes grans millores i amb un bon programa inicial.

El local

Parlar del local del Casal per a molts llagosterencs no és altra cosa que un local en forma de gran magatzem, amb uns dibuixos a les parets, que està allà, a la carretera de Tossa, on hi ha una zona esportiva al costat, i on... segur que els pobres nens que hi van passen fred de veritat. Però... us hi heu acostat una mica? Hi heu tret el cap a aquesta sala? Hi heu entrat quan funciona de veritat, per exemple, els diumenges a la tarda, per comprovar si veritablement s'hi està bé o no?

Com és lògic, per als llagosterencs de què parlàvem més amunt, el mal és que no hi han estat mai. I així no es pot jutjar una cosa, ni un local de cinema/teatre. Per altra part, n'hi ha que es pensen que en ser un local per a nens i nenes, amb qualsevol cosa es passa... I estan molt equivocats. Els nens, encara que per a algunes persones, potser sense fills, els hi costà molt d'entendre, mereixen més atencions que els grans.

La Junta rectora de Casal, s'ha llençat a la recerca d'una bona sala d'actes per a tots els petits i no tan petits de Llagostera, per tenir un local com cal. I ho ha lograt. Ara, s'entra a la sala amb un respecte, amb una il·lusió d'importància, que abans no hi era. I és que al Casal, les coses han canviat. L'escenari el jutjaran els tècnics, però la sala som tots qui l'aplaudim. I la gestió dels de la Junta, tot el poble l'ha d'aplaudir. Del contrari, demostrariem no aïmar gaire la cultura de casa nostra. Enfustissat amb pendent, butaques encoixinades, cortines noves, millor calefacció... S'ha de comprovar!

L'espectacle

El Grup de teatre CAP D'O (Col·lectiu Actors Professionals d'Osona), encetaren la temporada. No era pas el grup programat. Sabeu molt bé que era ABRACADABRA. Però també sabeu que un nefast accident de circulació desmembrà el grup en quedar-se a la cuneta dos dels principals actors. Els Actors Professionals d'Osona demostraren estar a l'altura de les circumstàncies, quan immediatament acceptaren substituir un grup tan prestigiós, només per companyerisme. I de veritat que els aplaudiren per aquesta raó. Però també pel seu espectacle. Un conte ben senzill, escenificat en tres actes, amb tres tècniques teatrals diferents, i que els petits espectadors i els no tan petits, seguirem amb deliciós plaer. Va ser, perquè no, un bon començament de temporada, i... sota el sol de RIALLES.

El públic

Unes 300 persones s'aplegaren al Casal per inaugurar la temporada 85/86. Petits i grans, amics tots d'una entitat com és el Casal, que amb el Batlle de la població i altres persones convidades expressament, perquè sempre s'hi troben bé en un lloc com és el Casal Parroquial Llagosterenc, presenciaren, disfrutaren i aplaudiren, tant els artistes de la jornada, com, i sobretot, la gran gestió realitzada per la gent del Casal, en el transcurs dels dos últims mesos. El canvi és evident.

La temporada

A partir d'ara, cada setmana, el diumenge a la tarda, el Casal obre les seves portes per tal que tots els nens i nenes, nois i noies de la nostra estimada Llagostera, disfrutin d'unes instal·lacions i sobretot d'un teatre, com mai havíem somniat els teatrrers llagosterencs d'ara fa una anys.

Un local preciós, unes persones desinteressades, uns esforços ben fructífers... Però el Casal és aquí, en un petit punt d'aquesta terra i d'aquest país. El Casal és aquí, una entitat que entre tots hem d'aplaudir, per fer d'aquesta entitat la gran bandera de la nostra Llagostera.

Mn. Miquel Vall-llosera
Conciliari del Casal Parroquial
de Llagostera.

Introducció:

Ja tornem a ser a les Festes de Nadal i com cada any els nens esperen il·lusionats l'arribada dels reis i sobretot els regals. Hem volgut saber què farien ells si fossin els portadors d'aquests obsequis.

La pregunta ha estat: **QUÈ FARIA JO SI FOS EL REI NEGRE?**

Vegeu el què ens han dit i dibuixat.

Jo faria que tot el món fos bo i que les joguines les regalessin. Per exemple: una bicicleta, uns jocs, futbolín, disfresses, ninots, material de col·legi, etc. Després agafaria la meua bareta i em faria un apartament a Miami i un altre a Boston d'Estats Units. I en un tres i no res, faria fer tot un camió caravana i una casa d'aquelles tan grans que tenen piscina i moltes coses electròniques.

Quan anés al col·legi li donaria un apartament a la senyoreta per ella sola i als seus amics els donaria moltes joguines, i per fer el deure agafaria l'ordinador petit i ho faria tot bé. També faria un viatge donant tota la volta al món amb el meu pare, la meua mare i àvia i la meua germana. Quan arribés a Llagostera, me n'aniria a Itàlia i allà compraria una piscina molt bonica. I sempre estaria comprant moltes joguines, cases, etc.

Jaume Pérez - 8 anys.

ROBERT CAUOMINA

M'agradaria si fos el rei negre, viatjar sempre, sempre amb camell i amb bicicleta. I fer el que em dongués la gana i quan nadés em marxaria el color negre i la piscina quedaria negra. Iria a donar la volta al món i coneixeria molta gent.

Geny Campos - 8 anys.

Quan fos la festa, als nens els donaria un regal i caramels. I a les nenes una piscina de joguets i faria les "majorets" amb nens petits disfressats i nenes petites disfressades. La meua mare de reina i el pare de rei. Tot això ho faria a Platja d'Aro i faria posar mores a dalt d'un carro tirant caramels a tota la gent.

Raquel - 8 anys.

Donaria tots el joguets i cada any aniria a veure els nens pobres. Aniria a veure el nen Jesús, també, i no hi faltaria cap any, ni a cap poble faltarien escoles per als nens pobres.

Teo - 8 anys.

Faria aparèixer: Un pis amb piscina i un bar per a mi sola.
 Moltes i moltes nines i joguets.
 Fer-me la més rica del món.
 Un cotxe molt llarg.
 Faria que els caramels fossin més grans.

Rocío - 8 anys.

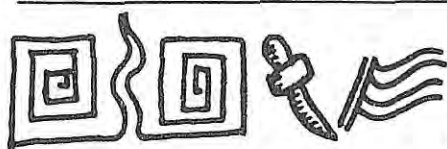
Agafaria caramels i després aniria a les cases i tocaria la porta i els donaria caramels. Després, a la nit, aniria amb el camió que tenen i agafaria els joguets i els repartiria i després aniria amb el camió a un altre poble i faria el mateix. Després, els joguets que sobressin els guardaria per a un altre any.

Toni Martín - 8 anys.

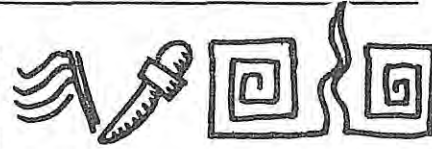
Portaria regals a tots el nens de pobles i ciutats. També passaria per tots els carrers dels pobles i als nens que no es portessin bé els donaria carbó, però carbó de llenya. Jo portaria una corona brillant i aniria molt elegant.

Pompeu - 8 anys.

Síntesi Cronològica de la Prehistòria i la Història de Llagostera i Comarca

Núm. 14

ANY 1410.— Els obrers (junta de persones) de l'obra de l'església de Llagostera venen un solar davant de l'hospital vell, prop de la vall de la muralla nova, salvant, però, el domini de l'altar de Sant Feliu.

El rei Martí l'Humà havia concedit a Girona el privilegi de celebrar fires per Sant Narcís, per la qual cosa s'organitzaven grans festes.

Catalunya tenia en aquesta època uns 400.000 habitants.

El Notari de Llagostera era en Miquel Casanovas.

ANY 1412.— En morir el rei Martí, ja havia mort el seu únic fill Martí el Jove. Quedà sense successor directe i s'iniciaren moltes disputes. Els senyors catalans i aragonesos nomenen interventor el Papa Benet XIII (Papa Luna), que influeix en el COMPROMÍS DE CASP perquè s'elegís Ferran d'Antequera com a rei de Catalunya i Aragó; el Papa, que ja havia caigut en desgràcia, pretenia congraciarse amb els castellans.

S'introdueixen així els Trastàmara com a dinastis, amb gran descontent de la majoria dels catalans, que volien Jaume d'Urgell, considerat l'autèntic successor. Tot i així, com a cosa positiva, els Trastàmara imposen bona part del Dret Romà a la dinàmica Judicial.

Pere Guillem (Ferrer de Panedes) i Guillem Garfany (del vejnat del Pi) són SÍNDICS I PROCURADORS del terme de Llagostera i comarca, intermediaris entre els clergues, senyors i nobles, i els pagesos remences intervenen avalant tots els documents i tractes que es feien entre les parts.

ANY 1414.— Durant trenta-nou anys seguits el clergat catòlic estava tan convulsionat que algunes vegades hi va haver tres Papes i tots tres volien el poder. Hi jugava molt la política i els interessos dels països que patrocinaven cadascun d'ells.

El Papa Joan XIII, italià, més tard destituït i excomunicat, juntament amb el rei de Nàpols, planejaven conquerir Sicília, que estava sota l'obediència del Papa aragonès Benet XIII (Papa Luna) successor dels Papes d'Avinyó. Joan XIII fou elegit a Pisa (Itàlia), però un altre pretendent, Gregori XII, es revelà contra el de Pisa i al mateix temps conspirà contra l'aragonès,

nombrent cardenal el prior de Montserrat, gran enemic de Benet, per poder tenir influència a Catalunya. Amb aquestes estratagemes va aconseguir que els altres Papes els declaressin antipapes, fossin excomunicats, perdessin la jerarquia i fossin perseguits.

ANY 1415.— Roger de Montcada és el SEGON BARÓ DE LLAGOSTERA. Era germà del primer baró, Gastó de Montcada, que solament havia tingut una filla, la qual es casà amb un altre Montcada de Vilamarxant. En Roger es casà amb Beatriu Alemany i tingueren una filla, Elionor, que fou la TERCERA BARONessa DE LLAGOSTERA.

Elionor de Montcada es casà amb Joan Bernat de Cruïlles; no tingueren fills i l'hereu fou el seu nebot Martí Guerau I de Cruïlles, CINQUÈ BARÓ DE LLAGOSTERA i l'onzè de Calonge.

El QUART BARÓ havia estat Pere Galceran I de Cruïlles, germà de Joan Bernat i pare de Martí Guerau.

A Tossa moltes barques i vaixells transporten queviures des de València i també passatgers i esclaus, alguns d'ells s'anomenaven Eliopus, Joan i Ali.

ANY 1416.— El rei Ferran I de Catalunya i Aragó estava casat amb Elionor d'Alburquerque. Tingueren cinc fills, entre ells Alfons IV el Magnànim i Joan II el sense Fe, que fou pare de Ferran II, més tard anomenat el Catòlic.

Ferran I, per aconseguir la unitat de l'església catòlica buscà l'ajut del frare Vicenç Ferrer i abandonà el Papa Luna, que morí el 1483 reclòs al castell de Peníscola (Castelló de la Plana). El frare sempre més es penedí de la seva intervenció i amb el Concili de Constança s'acabà el Cisme D'OCCIDENT, nombrent com a definitiu i únic Papa de Roma en Martí V.

A Girona es continua construint la catedral d'estil gòtic, però es modifica la construcció de tres naus per a un projecte nou d'una sola nau molt gran, que és la que existeix avui.

ANY 1418.— COMPILACIÓ DEL DRET CIVIL A CATALUNYA, seguint la sistemàtica del Codi Justinià Romà iniciat pels tres estaments: noblesa, clergat i burgesia a les Corts de

Barcelona el 1413, en què també es formà la Generalitat, el Consell de Cent i a Lleida la Paeria.

Després de molts entrebancs i pressions no pogué ésser divulgada fins a l'any 1495, i fou retinguda a les Corts de Montzò fins a l'any 1565; i últimament posada a la pràctica l'any 1702.

ANY 1423.— Els barons de Llagostera eren els Cruïlles. Seguidament començaren els Plets amb els Montcada i els Rocaberti fins que a l'any 1534, els Cruïlles consolidaren la propietat.

L'abat del monestir de Sant Feliu de Guíxols, per resoldre un plet amb el Bisbat de Girona concedeix l'arrendament del molí de la Lixarda a un particular per onze lliures anuals. Es comentà que aquest diner, junt amb altres arrendaments i vendes de propietats, serviren per comprar armes de foc per a la defensa del monestir.

ANY 1427.— Un gran terratrèmol destrueix moltes cases de la comarca i ocasiona moltes morts. A Amer destrueix el monestir i el claustre. Una dona és cremada per bruixa com a culpable del daltabaix. A la Vall d'Hostoles es fan grans esquerdes a la terra. A Castellfolit i a Anglès surten llengües de foc i fum blau. Es comptaren en més de tres-cents els morts ocasionats.

En aquesta data l'Esteve Matheu és notari de Llagostera.

ANY 1432.— Bernat Guillem de Foixà i els batlles de Llagostera i Cassà empresonen tres vianants sospitosos, al castell de Llagostera, però Pere Galceran de Cruïlles, QUART BARÓ DE LLAGOSTERA, Senyor de Cassà, Tossa i Lloret, no va estar-hi conforme i va venir des de Girona a alliberar-los; destituí i perseguí els batlles i el de Foixà, sense trobar-los.

Entre els anys 1421 i 1445 hi va haver a Girona molts aiguats que s'emportaren el pont romànic de Pedret i moltes cases del Mercadal.

En aquest temps, Tossa, Sant Feliu, Palamós i Roses transporten amb els seus vaixells molt de peix salat a Barcelona, Andalusia i a molts ports de la Mediterrània.

En Llorenç Miró és notari de Llagostera, i les escriptures es firmaven al Puig del Castell de Llagostera.

Emili Soler i Vicens.

El sentit de la vida

Havíem quedat en què el matrimoni no funciona, els separats ratllen la neurastènia i els solters acaben formant una idíl·lica parella... amb els gatets. Aleshores, què cal fer?, què podem intentar?, quin és el camí? La solució possible passa per trobar el sentit de la vida, a partir de noves formes de convivència que trenquin els sistemes establerts.

Es tracta de fer una escudella amb tots els ingredients necessaris, és a a dir, agafar les bones qualitats d'aquests comportaments i procurar prescindir de les dolentes. Hi ha el perill de què ens surti un híbrid, però cal tenir confiança, que el món no s'ha fet amb quatre dies.

Hem de tenir clar que per més bona intenció que hi posem, els defectes humans no es poden evitar fàcilment. Aquesta premisa és indispensable per entendre que encara que comencem de cap i de nou, no podrem deixar de ser egoistes, immadurs, angoixats, nerviosos, inconformistes, impotents, insegurs, o comunicatius, que és precisament el primer que hauríem de procurar superar però difícilment ho podrem diluir/canviar/ignorar. Seguir acceptant l'estat de les "coses" —que ens les vagin foteu tal i com vénen— pot ser irremissiblement negatiu. Hem de fer un esforç d'imaginació, acompanyat paral·lelament d'acció.

La manca de comunicació és un dels grans problemes de les relacions

familiars. La televisió i el video han substituït la lectura, la tertúlia, les activitats manuals i, en molts casos, la mínima conversació. Una amiga descasada, em comentava que es va cansar de tres: ella, el marit i el video.

D'entrada no estic contra la utilització dels mitjans que ens ofereix la tècnica, és més, m'apassiona el cinema i hi ha programes de TV, molt recomanables. El problema, com en tots els vicis, és l'excés, i la TV acaba convertint-se en una autèntica droga dura.

Uns amics, parella de joves "progress", que portaven un temps vivint junts, es van trobar amb el dilema de decidir entre la compra d'un aparell de TV o tenir un fill. Evidentment van acabar separant-se, però m'imagino que fa uns anys el final hauria estat la TV i el fill. Aquí entràrem en un altre apartat, l'avoriment com a conseqüència de la incomunicació, però ho deixem per a una altra ocasió.

Seguint amb els exemples, fa poc, un amic que viu amb la seva companya i dos fills, comentava que els hi anava molt bé amb les respectives famílies: *"El fet de passar pel jutjat/església, i estar legalment casats, complica molt més les relacions amb la família; en certa manera sembla com si tothom tingués dret a intervenir-hi. Amb les idees clares, s'eviten molts problemes"*.

En el meu concepte de sentit de la vida, la paraula ha de retrobar la categoria de llei, ja d'estar per sobre de papers/contractes i esquemes prefixats. Sense sinceritat no val la pena començar, i amb l'amor cal tenir-ho molt clar. Fidelitat i submissió són mots que s'haurien de suplantar per confiança i reconeixement.

Reconec l'entrega dels pares per tirar endavant una família; entenc en molts casos la rebel·lió dels fills a acceptar tot allò que sovint se'ls vol imposar, però, i resumint-ho molt, em sembla una lluita antagònica que mai trobar l'exacta mesura. Ni els pares han d'hipotecar la seva vida pels fills, ni aquests han de viure de l'esforç dels primers.

La solució al problema generacional, si no globalment almenys parcial, seria el primer pas al nou sentit de la vida. Per més voltes que hi donem, no entendrem els nostres pares, com tampoc podrem entendre els nostres fills. Una resposta es trobaria en la col·lectivització voluntària de la família, i que els fills creixessin amb més llibertat i amb tutela mixta. D'aquesta manera, parelles estèrils tindrien fills, els solters podrien sentir que tenen descendència, i els fills no viurien traumes per pares separats. D'altra banda, l'ensenyament hauria de ser proporcional pel que fa a l'estudi i a l'aprenentatge de les arts manuals. Per dir una cosa, tots hauríem de saber canviar un endoll, una roda, un vidre o posar una injecció.

I parlant, parlant, ens hem deixat la recepta de l'escudella, però, realment existeix?

Joan Ventura Brugat

El Marquès volador

Temps enrera, en una casa de no sé quin carrer d'aquest poble, vivia un matrimoni sense fills. L'home era de mitja edat i mitja mida, més aviat grassonet, amb una mirada intel·ligent però llunyana i un cabell espès i negre. Es deia Salvi Figuereta i Teixidor, però tothom li deia "El Marquès". Sobrenom de magnificència que no li esqueia gens, ni pel tarannà ni per la figura i que segurament deuria venir del motiu de la casa de pagès d'on era originari, perquè avui dia ja no són marquesos els de cal Marquès, ni geruts els de Can Gega.

La dona es deia Enriqueta, era senzilla i menudeta, feia cara de salut però envellida com els qui han estat molt a la intempèrie, per això tenia la pell adobada per la tramontana que bufa en els camps de naps a l'hivern i pel sol de l'estiu en la sega. Era curta de gambals per manca d'instrucció i s'entonava parlant del marit que admirava per la intel·ligència i per les mans d'home traçut.

Efectivament, en Salvi "El Marquès", estava dotat per l'enginy i la manya i tant li feia arreglar un bressol com un paraigua. Era taper d'ofici i un inventor sense benefici. Havia llegit quatre coses que no havia paït del tot i ja estava convençut de comprendre l'estructura del món. Ell mateix es deia que existien sempre dues coses parentes i a l'hora antagòniques: "El sí i el no", l'home i la dona, el blat de moro i el blat de moret, la mort i la vida, etc., sempre parelles que el feren arribar a la conclusió que existia un equilibri important en la naturalesa i per tant qui fos capaç de treure el pes del contrapès, faria el descobriment del segle, doncs tindria un pes baixant eternament. Magnífica evolució mental d'un taper sense estudis que en altres circumstàncies o en altre lloc podria esdevenir un geni, mentre que a casa nostra el més probable és que assolís el títol de ximple.

Enfifat pels propis raonaments va fer-ne buidada dedicant-se a la recerca del moviment continu, la pedra filosofal de la física. No es té coneixement de si el va trobar, però es recorden alguns dels estris que construí.

Un dels primers aparells fou la corda de pou muntada com una corretja de transmissió entre dues corries, passant directa per un costat i allargassada per l'altre mitjançant una tercera politja. Com que era més llarga per un costat lògicament hauria de pesar més, i caure, i rodar sempre. Inexplicablement no va rodar mai.

L'altre fou unes barnilles de paraigua articulades en un rodet de fusta que tenien un tap de suro enastat a la punta i disposades de tal manera en un safareig ple d'aigua que

sempre n'hi havia més a dintre que a fora, esperant que la flotabilitat del suro submergit obligués a entrar-hi als altres en un seguit continu. Tampoc va funcionar, ni canviant els taps per casanelles seques.

Les fallides dels experiments l'esperonaven més i captiu de la seva dèria s'expressava el cervell com qui axafa greixons. Aleshores va idear la que ell considerava la solució definitiva. Es tractava de dos dipòsits de nivell diferent. Del més enlairat cauria el líquid sobre una turbina que en girar bombaria l'aigua altre cop al dipòsit superior. Era la metràfola que evidència el pensament científic del seu autor. Però vet aquí que no va poder posar-lo en pràctica perquè altres circumstàncies el distraueren.

En aquella època alguns beneïts i temeraris escrivien les primeres pàgines de la història de l'aviació. El somni de poder volar es feia realitat; un tal Bleriot atravessà el canal de la "Mancha" en un aparell que feu ell; Santos Dumont donava unes quantes passes pel cel de la comarca amb el seu trasto de fusta, roba i filferros. Fou un esdeveniment extraordinari que provocà una sotragada en l'ànim d'en Salvi Figuereta i Teixidor, àlies "El Marquès".

Ho va rumiar-ho en una nit. L'endemà va agafar una enorme panna de suro, hi va enganxar amb vesc tres parells de coloms, la va ben lligar a unes canyes d'Amèrica que juntades posteriorment aguantaven també un plafó de balcó vell i una caixa de fusta d'arbre poll que servia de "carlinga". Va col·locar l'estràfalari aparell damunt d'uns corròns d'arbostr que rodarien per un parell de taulons montats des de la barana del terrat a l'ampit de la finestra, i ficat dins la caixa va dir a la seva dona, amb el ritual i seriositat que després es recorden, les frases cèlebres:

—Enriqueta, dóna'm una empenta ben forta i si a l'hora de sopar no sóc aquí, no es facis cas.

El vol va ésser breu, va caure a plomada sobre l'eixida trencant-ne tres rajoles.

És trist que la humanitat no reconegui l'entusiasme, l'afany i el sacrifici dels humils i ignorats personatges que assaonats de fe en el progrés passen per mil peripècies. Només se'n recorden dels triomfadors i dels altres se'n rifen. De totes maneres en aquest cas era la gelosia que feia cantar als veïns de Cassà una cançó de la qual solament ens ha quedat la lletra que deia així:

"Baja Dumont
que aquí te espera
una comisión
de Llagostera.
La preside un señor
celoso de tus azañas
ha volado sin motor,
con cuatro cañas
y una corteza
por eso lleva
vendada la cabeza".

Este año nos visitará el cometa Halley

Edmond Halley —astrónomo británico—, hijo de un rico comerciante de jabones y dedicado desde muy joven al estudio de las Matemáticas y la Astronomía, es el descubridor del cometa que lleva su nombre. Lo observó en 1682 y habiendo logrado calcular su órbita, prefijó su regreso para fines de 1758 o principios de 1759, lo que se cumplió exactamente y sigue cumpliéndose, ya que cada 76 años venimos recibiendo la puntual visita del "cometa del mal", como lo denominan las antiguas creencias populares.

Los científicos preparan ya su recibimiento —que será para fines de año— y ya en enero, don Miguel Pascual, del Observatorio Astronómico de Madrid, vino a decirnos que "perma-

nezcamos tranquilos, que se trata únicamente de un inofensivo cuerpo celeste que se complace en visitar a los terrícolas cada 76 años".

Esa regularidad es motivo de que a lo largo de los años, coincidiese su visita con *tatástrofes y calamidades*, lo que incluso ha llevado a pensar que en una de sus visitas, si su cola se aproxima lo suficiente a la tierra, se produciría "el fin del mundo". En contraposición, no falta, asimismo, quien asevere que se trata de la estrella que guió a los Reyes Magos a Belén, asignándole un influjo benéfico sobre nuestro planeta.

En su última visita de 1910 y cuando su cola luminosa de un millón de kilómetros parece que por las noches

tocaba el horizonte, dio lugar a las más pintorescas actitudes o reacciones entre las gentes llenas de pánico, y así se produjeron suicidios, barracheras, conversiones, rezos y rogativas públicas, etc.

Una entrañable leyenda —sólo eso—, ya que el cometa Halley no es portador de ningún proyecto maligno, se trata únicamente —y nos lo asegura don Miguel de Pascual— de una pequeña masa de rocas y gases solidificados, un poco aparatosa por su brillante y descomunal cola, pero sin grandes diferencias con cualquiera de los numerosos cometas, que, procedentes de otras galaxias, irrumpen diariamente en nuestro sistema solar.

Una particularidad de este cometa es que su velocidad no es uniforme, acelerando ésta a medida que se acerca a la tierra. A finales de año, en que tal vez pueda ser observado a simple vista como en 1910, circulará a 54 kilómetros por segundo.

Los científicos, que toman ya las medidas necesarias para su perfecta observación, nos irán diciendo muchas más cosas sobre él. Cosas que todavía desconocemos y que será posible detectar gracias a los modernos avances de la técnica.

Paulina

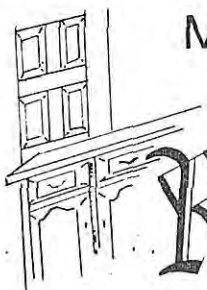
—Es copia de la revista Club CC—

COMERCIAL LLAGOSTERA

TOT PER A LA MAINADA

JOGUINES
ARTICLES PRIMERA INFANCIA
BICICLETES I RECANVIS

Compte Guifré, 8 - Telèfon 83 02 04 - LLAGOSTERA

Mobles i Fusteria

Koyba

J. Bagudanch - J. Rodríguez

C/. Barcelona, 5

LLAGOSTERA

ELECTRÒNICS CODOLAR

VIDEO
TELEVISIO
ALTA FIDELITAT
ELECTRODOMESTICS

C/. Camprodón, 11 Tel. 83 04 77 - LLAGOSTERA

Apunts per a esportistes

FORÇA

Els músculs es poden enfortir principalment de dues maneres: augmentant-ne la quantitat o la qualitat. Els músculs més grans són normalment els més forts, de manera que la quantitat de múscul és important. També és possible augmentar la força muscular sense que augmentin les dimensions externes del múscul; és a dir, millorant la seva qualitat. Però hi ha persones que necessiten presumir-ne i la qualitat del múscul els és una qüestió secundària.

RESISTÈNCIA

Quan la resistència que s'oposa als músculs és forta, el moviment serà lent, no es produirà, o es produirà en direcció contrària. Aquests moviments s'anomenen concèntrics, estàtics o excèntrics. Els mètodes per augmentar la força muscular sempre comprenen la utilització de músculs contra la resistència. Augmentant-ne la càrrega i el nombre de repeticions d'una manera regular, el múscul es fa més gran i més fort. Hi ha moltes possibles resistències, com és ara el propi cos, un company, pesos, molles, materials elàstics i màquines. No s'han de fer exercicis estàtics que afectin el tronc, i menys aguantant la respiració, perquè es produeix una gran pressió dins del tòrax que distorba el funcionament del cor.

Cesc

FUTBOL-SALA

Resultats:

Palafrugell — Llagostera F.S., 8-1
Llagostera F.S. —
Penya Barcelonista, 4-3
La Selva — Llagostera F.S., 3-3
Llagostera F.S. — Marineland, 2-4
Sports Márquez —
Llagostera F.S., 2-3
Llagostera F.S. — Mensajeros, 8-1
Llagostera F.S. — Dermans, 4-3
Seat Lloret —
Llagostera F.S. (Aplaçat)
Llagostera F.S. — Majo Disc, 5-3
Tretx — Llagostera F.S., 4-7

HOQUEI PATINS

Sènior 2.ª Divisió Catalana

Resultats:

G.E. i E.G. (Vet.) — Llagostera, 13-5
Llagostera — Cassà, 6-4
Llagostera — Ribas de Freser, 6-6
Lloret — Llagostera, 14-2
Llagostera — G.E. i E.G. (G.), 6-4
Llagostera — C.N. Figueres, 12-3

Infantils

Resultats:

Lloret — Llagostera, 15-2
Blanes "A" — Llagostera, 12-1
Llagostera — Bescanó, 12-0
Llagostera — G.E. i E.G. "B", 3-2
Llagostera — Blanes, 6-2
Palafrugell — Llagostera, 14-1

FUTBOL

Campionat Aficionats

C.P. Llagosterenc — Porqueres, 1-1
Medinyà — C.P. Llagosterenc, 1-2
Besalunenc — C.P. Llagosterenc, 0-3
Tossa — C.P. Llagosterenc, 3-2
C.P. Llagosterenc — Esplais, 2-1
Calonge — C.P. Llagosterenc, Suspès
C.P. Llagosterenc — Siurana, 3-2
Lladó — C.P. Llagosterenc, 1-2
Vilademat — C.P. Llagosterenc, 1-2
C.P. Llagosterenc — Darnius, 4-0

BÀSQUET

Sènior Femení

Resultats:

Primera volta

Llagostera — Hostalric, 43-27
Farners — Llagostera, 45-24
Llagostera — Puma Art-Aro, 48-53
Llagostera — Santa Pau, 39-38
Banyoles — Llagostera, 60-32

Segona volta

Hostalric — Llagostera, 23-35
Llagostera — Farners, 48-58

Juvenil Femení

Resultats:

Primera volta

Llagostera — La Cellera, 40-49
Olot — Llagostera, 71-18
Llagostera — A.D.E.P.A.F., 22-76
Farners — Llagostera, 86-21
Llagostera — Montessori, 40-39
Cor de Maria — Llagostera, 123-11
Llagostera — Anglès, 23-30

Segona volta

La Cellera — Llagostera, 61-22
Llagostera — Olot, 28-63
A.D.E.P.A.F. — Llagostera, 107-27

ESPORT ESCOLAR 85-86

9-11-85 CROSS DE SALT

Participants Escola Esportiva Llagostera: 40

Resultats més destacats:

Cat. Benjamí masculí:

- 1.º — Josep Rodríguez
 - 3.º — Jordi Cabarrocas
 - 8.º — Jaume Castelló
- Total participants: 62

Cat. Aleví masculí:

- 1.º — Juli Luzón
 - 2.º — Jordi Puig
 - 7.º — Enric Hospital
 - 8.º — Gerard Parés
- Total participants: 103

Cat. Aleví femení:

- 4.º — Núria Mateu
 - 6.º — Montse Perxachs
- Total participants: 42

Cat. Infantil femení:

- 1.º — Núria Oliver
 - 10.º — Rosa Mayor
- Total participants: 23

MINI-BÀSQUET

Aleví Masculí

- 16-11-85
La Salle Girona B — Llagostera, 0-2
- 23-11-85
Montessori Palau —
Llagostera, 130-8
- 7-12-85
Foment Deportiu Cassanenc —
Llagostera, 99-13

HANDBOL

Aleví Masculí

- 16-11-85
G.E.I.E.G. — Llagostera, 4-13
- 23-11-85
Cornellà — Llagostera, 18-10
- 7-12-85
Silvestre Santaló — Llagostera, 6-12

BÀSQUET

Infantil Femení

- 16-11-85
Taialà — Llagostera, 20-11
- 23-11-85
Sagrat Cor — Llagostera, 55-6
- 7-12-85
Vila-Roja — Llagostera, 42-14

Cross de Llagostera "Urbanització Funiarons" 30-11-85

Participants Escola Esportiva Llagostera: 77

Resultats més destacats:

Cat. Pre-benjamí femení

- 1.ª — Ester Mayor
 - 2.ª — Cristina Cáceres
- Total participants: 8

Cat. Benjamí femení

- 2.ª Raquel Peradalta
- Total participants: 36

Cat. Aleví femení

- 5.ª — Montse Perxachs
- Total participants: 32

Cat. Infantil femení

- 3.ª — Núria Oliver
- Total participants: 37

Cat. Pre-Benjamí masculí

- 2.º — Luis Pedraza
 - 3.º — José Manuel Gordon
 - 4.º — Jordi Soler
- Total participants: 38

Cat. Benjamí masculí

- 1.º — Marc Parés
 - 2.º — Josep Rodríguez
 - 3.º — Carles Esteba
- Total participants: 71

Cat. Aleví masculí

- 2.º — Juli Luzón
 - 4.º — Jordi Puig
 - 5.º — Gerard Parés
 - 7.º — Jordi Moll
- Total participants: 101

Cat. Infantil masculí:

- 6.º — Joan Malagón
- Total participants: 82

Cat. Cadet masculí

- 4.º — Josep M. Tibau
- Total participants: 19

AUTOCROS

El passat 10 de novembre tingué lloc al circuit de "Els Cremats" el II Trofeu Comarques Gironines organitzat per Llagostera Competició, puntable per al Campionat de Catalunya.

Amb la participació de més de 50 pilots, la classificació final de les diferents categories fou la següent:

FORMULA T.T.

- 1.— Ramon Dalmau — Citroën 2000
- 2.— Josep M. Cadellans — Gordini 1600
- 3.— Amadeu Rubirola — Renault G. 2000

TURISMES

- 1.— Antoni Tamayo — Porsche 911
- 2.— Emili Farina — Renault 8
- 3.— Josep Bou — Renault 8

COPA 1.150 C.C.

- 1.— Lluís Pujol — Renault 8
- 2.— Enric Jové — Seat 127
- 3.— Armand Calvet — Autobianchi

La bona organització de Llagostera Competició, amb el prestigi assolit pel circuit de "Els Cremats", ha vist reconegut el seu treball amb l'obtenció de la segona prova puntable per al

Campionat d'Espanya d'auto-cros, que tindrà lloc el diumenge dia 4 de maig.

Col·lectiu de Redacció

El llagosterenc Esteve Barceló amb el Talbot 1129, en plena acció.

Foto: JOVANET

POESIA

ALTURES DE L'ALBA

*La llum encara dorm,
El dia s'ha aturat
i l'aire manca.*

*Callen les flors xuclades per la fosca
com si s'hagués aturat la vida,
com si es fongués la sang i el pensament.*

*El món reposa indiferent,
ni el mar respira...
i l'alba espera per entrar,
per donar-nos la nostra alegria.*

*Esperançat el cor
a dins del nostre fons
amb l'ànsia del nou jorn
i els seus interrogants
pendents del crit del gall,
que iniciarà el nou dia ple de saba.*

Josep Calvet

EXPOSICIÓ IDEAL

*Ara faig exposició
de quadres i poesies;
són guspires d'il·lustró,
són flors de mes alegries.*

*Si la gent les troba bé,
serà més plena ma vida;
jo, pel camí escolliré
les que trobi més boniques
i em quedaré per a mi
les més pures i senzilles,
les que parlant-me d'amor
m'ha guarit moltes ferides.*

*Ara faig exposició
de somnis i fantasies
evocant els millors dies
de la meva inspiració.*

Josep Calvet

SOL

*Pacífic, quiet, resignat...
Davant meu, la ruta solitària,
companyia del meu interior
dialogant sense paraules;
i tot el món aquí,
el meu petit gran món,
amarat de melangia,
meditant el tot i el res
i que del res no es passa;
del finit a l'infinit
microscòpic i galàctic,
tot un joc de paraules.*

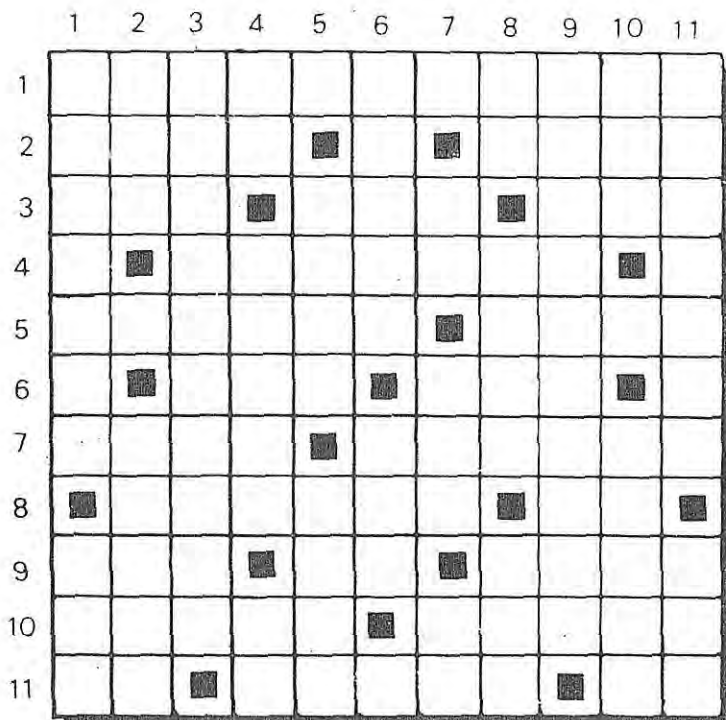
*Espero marxar, convençut
per fer lloc a una nova ànima,
la paga d'haver nascut
és l'hora de saldar-la.*

*D'això sí que ningú
me n'ha de fer fermança.*

Josep Calvet

Llagostera, octubre 1985

mots ENCREUATS

HORIZONTALS: 1.—Mancada de distinció. 2.—Èpoques. Municipi de la Cerdanya. 3.— Home extremadament menut. Instrument per afilar. Embarcació de luxe. 4.— (al revés) Donada al misticisme. 5.— Llu. Corba en el moviment d'una partícula atòmica. 6.— Espècie de manteleta. Cap vegada. 7.— Ferro carbonat. Muralla. 8.— Qualitat d'allò que és únic. Preposició. 9.— Cara. Arbre. Taula electoral. 10.— Sentència antiga. Casa gran. 11.— Adjectiu possessiu. Relatiu al eix. Déu egipci.

VERTICALS: Nom de dona. Insuls. 2.— En aquest moment. Amb molta cua. Període històric de Catalunya. 4.— Consonants. Espècie de trompeta. Símbol del gal·li. 5.— Descendent. Poc intel·ligent. 6.— Navegant. Terme infantil de beguda. 7.— Tenebrosa organització nazi. Mancat de paraula. Gos. 8.— Consonant repetida. Riu d'Alemanya. No gens bé. 9.— Jocs esportius. 10.— Prefix que significa nou. Endreçar. 11.— Disminució de les forces vitals. Pla de l'avió.

SOLUCIÓ

HORIZONTALS: 1.— Carrinclona. 2.— Eres. A. Lles. 3.— Nan. Fus. lot. 4.— O. actísim. E. 5.— Brilla. Spín. 6.— I. Xal. Mai. I. 7.— Acer. Murada. 8.— Unitat. De. 9.— Fac. Om. Me. sa. 10.— Adagi. Casal. 11.— Ta. Axial. Ra. VERTICALS: Cenobia. Fat. 2.— Ara. R. Cuada. 4.— RS. Clar. Ga. 3.— Renaixença. 5.— I. Fill. Toix. 6.— Nauta. Mam. I. 7.— C. SS. Mut. Ca. 8.— LL. Isar. Mal. 9.— Olimpíades. 10.— Neo. Desar. 11.— Astènia. Ala.

Exposició, Venda i Reparació de:

**RADIO - TV-COLOR - HI-FI
VIDEO - AUTO RADIO I
MUNTATGE D'ANTENES**

REPRESENTANT OFICIAL DE:

TOSHIBA

C/. Barcelona, 12
Telèfon 83 04 30

LLAGOSTERA
(Girona)

RENAULT

Agència

Ramon Gurnés Vall-Ilosera

Passeig Tomàs de A. Boada, 16
Tel. 83 04 75
LLAGOSTERA (Girona)

**Taller
CASAS**

REPARACIONES DE AUTOMOVILES
Y CAMIONES

Agente

SEAT

Audi

VOLKSWAGEN

Vea nuestra amplia gama Nacional e Importación

HUNET

RIEGO POR ASPERSION - BOMBAS

C/. Camprodón, 49 — Tels. 83.02.25 - 83.02.37

LLAGOSTERA

DINAMICS

...ON ELS DINERS TENEN MÉS VALOR.

*El preus més
interessants*

Passeig Romeu, 32 Telèfon 83 01 56

LLAGOSTERA